

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ**

Кафедра обліку і аудиту

«До захисту в ЕК»
Директор інституту (декан факультету)
Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 2023 р.

«До захисту допущено»
В.о. завідувача кафедри
Володимир ОСМЯТЧЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 2023 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Облік і аудит

на тему: «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит доходів підприємства:
організаційно-методичний аспект»

Виконав: здобувач 3 курсу, групи ___

Чорна Тетяна Михайлівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник Соломчук Людмила Миколаївна
(прізвище, ім'я та по батькові повністю) (підпис)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

Я як здобувач(ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2023 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І
УПРАВЛІННЯ

Кафедра обліку і аудиту

Освітній ступінь бакалавр

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Завідувача кафедри обліку і аудиту

В.О. Осмятченко

«01» жовтня 2022 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Шиян Катерина Михайлівна

1.Тема роботи: «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит доходів підприємства: організаційно-методичний аспект»

Керівник проекту к.е.н., доц., Соломчук Людмила Миколаївна

Затверджена наказом по університету від «30» вересня 2022 року № 587-КС

2.Строк подання студентом проекту: 01 лютого 2023 року

3.Вихідні дані до роботи: Податковий кодекс України, Закони України, П(С)БО, МСФЗ, первинні документи ТДВ «Яготинський маслозавод», реєстри бухгалтерського обліку, фінансова і статистична звітність ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 роки

4.Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що їх належить розробити): економічна суть доходів підприємства, нормативно-правове регулювання обліку, економічного аналізу і аудиту доходів підприємства, синтетичний і аналітичний облік доходів підприємства, розкриття інформації про доходи у фінансовій звітності підприємства, організаційно-економічна характеристика ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 роки, методологічні та практичні основи економічного аналізу доходів підприємства, завдання і методика проведення аудиту доходів підприємства, шляхи удосконалення обліково аналітичних і контрольних аспектів доходів підприємства

5.Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових гістограм, діаграм, таблиць, тощо): основні завдання дослідження особливостей обліку, аналізу і аудиту доходів підприємства, таблиця техніко-економічних показники виробничо-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 роки, схема класифікації доходів та класифікація доходів за видами діяльності, табл. Рахунків з обліку доходів підприємства, характеристики рахунків 70 «Доходи від реалізації» та 71 «Інший операційний дохід», кореспонденція рахунків з обліку доходів, табл. реєстрів бухобліку доходів, тал. Відображення доходів у ф. 2 «Звіт про фінансові результати», табл. Аналіз динаміки і структури

доходів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 рр., рис. об'єкти аудиту операцій з обліку доходів підприємства, рис. методика проведення аудиту загально виробничих витрат

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

Дата видачі завдання 01 жовтня 2022 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Пор. №	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вступ	01.11.22-08.11.22	Виконано
2.	Розділ 1. Теоретико-методичні основи ведення обліку доходів підприємства	09.11.22-30.11.22	Виконано
3.	Розділ 2. Аналіз діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод», організація та методика проведення економічного аналізу доходів підприємства	01.12.22-22.12.22	Виконано
4.	Розділ 3. Методичні основи аудиту доходів підприємства	23.12.22-17.01.23	Виконано
7.	Висновки	18.01.23-24.01.23	Виконано
8.	Список використаних джерел	25.01.23-30.01.23	Виконано

Здобувач

_____

(підпис)

Чорна Т.М.
(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

_____

(підпис)

Соломчук Л.М.
(прізвище та ініціали)

Анотація

Кваліфікаційна робота, на здобуття ступеня бакалавра, написана на тему «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит доходів підприємства: організаційно-методичний аспект».

Ключові слова: доходи підприємства, дохід від реалізації, чистий дохід, дохід операційної діяльності, дохід фінансової діяльності, дохід від інвестиційної діяльності.

Робота написана на прикладі і за даними ТДВ «Яготинський маслозавод».

Дипломна робота включає вступ, три розділи присвячені дослідженню особливостей бухобліку, економічного аналізу і аудиту доходів підприємства, висновки, перелік використаної літератури, додатки. В кваліфікаційній роботі бакалавра: 89 сторінок, 14 – рисунків і 23 – таблиці.

У вступі відображено актуальність обраної теми дипломної роботи, перераховані основні завдання щодо дослідження доходів підприємства, предмет та об'єкт проведеного дослідження, а також методи дослідження.

Економічна суть доходів підприємства, їх класифікація відображена у першому розділі роботи. Окремим пунктом виокремлено законодавчу базу, що регламентує ведення обліку доходів підприємства. У третьому підпункті відображено особливості синтетичного і аналітичного обліку доходів підприємства і відображення інформації про доходи у фінансовій звітності.

Другий розділ присвячено ТДВ «Яготинський маслозавод», а також наводиться методика ведення обліку доходів на даному підприємстві. У третьому підпункті розкрито організаційно-методичний аспект проведення економічного аналізу доходів підприємства.

Методичні аспекти проведення аудиту доходів підприємства відображено у третьому розділі кваліфікаційної роботи бакалавра.

Annotation

The qualifying work for obtaining a bachelor's degree is written on the topic "Accounting, analysis and audit of the company's income: organizational and methodical aspect."

Keywords: enterprise income, income from sales, net income, income from operating activities, income from financial activities, income from investment activities.

The work is written on the example and according to the data of TDV "Yagotinsky Maslozavod".

The diploma work includes an introduction, three sections devoted to the study of the peculiarities of accounting, economic analysis and audit of the company's income, conclusions, a list of used literature, appendices. In the qualification work of the bachelor: 89 pages, 14 - drawings and 23 - tables.

The introduction reflects the relevance of the chosen thesis topic, lists the main tasks related to the study of the company's income, the subject and object of the conducted research, as well as research methods.

The economic essence of the company's income, their classification is reflected in the first section of the work. A separate clause sets out the legislative framework that regulates the accounting of the company's income. The third subsection reflects the peculiarities of synthetic and analytical accounting of the company's income and the display of information about income in financial statements.

The second section is dedicated to the TDV "Yagotinsky Maslozavod", and also describes the method of keeping records of income at this enterprise. In the third subsection, the organizational and methodological aspect of the economic analysis of the company's income is revealed.

Methodical aspects of conducting an audit of the company's income are reflected in the third section of the bachelor's qualification work.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	7
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Економічна суть доходів підприємства	10
1.2. Законодавча база з обліку, аналізу і аудиту доходів підприємства.....	19
1.3. Особливості бухгалтерського обліку доходів підприємства та відображення доходів у фінансовій звітності	21
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД», ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА	41
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТДВ «Яготинський маслозавод»	41
2.2. Аналіз діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 р. ...	
2.3. Економічний аналіз доходів підприємства	51
РОЗДІЛ III. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА	57
3.1. Основні завдання аудиту доходів підприємства	57
3.2. Методичний аспект проведення аудиту доходів підприємства	62
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	76
ДОДАТКИ	79

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку економіки України помітно, що ефективна фінансова діяльність підприємств неможлива без раціонального і економічно обґрунтованого підходу до планування своєї діяльності, до визначення стратегії збільшення доходів підприємства, аналізу і оцінки отриманих результатів. Однією з найголовніших складових стратегії фінансової політики підприємства є політика максимізації дохідності. Формування оптимального доходу підприємств у розмірах, необхідних для покриття його поточних витрат, сплати податків і отримання прибутку, що дає змогу забезпечити розширене відтворення, є необхідною умовою функціонування будь-якого підприємства.

У процесі господарсько-фінансової діяльності кожне підприємство має здійснювати витрати і за відповідних умов отримувати доходи. Проблема традиційно полягає в тому, що підприємство всіма доступними для цього методами і способами намагається мінімізувати витрати та максимізувати доходи. Проте це дуже складне і відповідальне завдання, оскільки його прагнуть реалізувати всі підприємства, які постійно хочуть працювати на ринку і розуміють, що втриматися на ньому в умовах посилення конкурентної боротьби без розробки дієвої стратегії й тактики управління неможливо. Важливу роль в управлінні витратами й доходами підприємств відіграють облік (фінансовий і управлінський) та економічний контроль. Перший має забезпечити вичерпну і структуровану інформацію про те, хто, коли, де та з якою метою здійснив витрати, а контроль – перевірку достатності, доцільності, своєчасності та законності здійснених підприємством виробничих і невиробничих витрат.

Вивчаючи питання доходів підприємства, вважаємо, що облік має дати вичерпну і структуровану інформацію про те, від кого і чому, коли, скільки та у зв'язку з чим отримані доходи й куди, скільки і з якою метою вони використані, а економічний контроль – установити, чи всі передбачувані доходи воно отримало повною мірою і у визначені терміни,

які доходи є сумнівними та яким чином їх можна повернути (погасити), хто з посадових осіб підприємства винен у недоотриманні доходів, які існують напрямки їхнього використання і чи сформована для цього нормативно-правова база, чи ефективно використані доходи й де саме, чому допущено прорахунки, зловживання під час розподілу та використання цих доходів тощо.

Це зумовлює потребу у проведенні подальших наукових досліджень у цьому напрямку і відображає **актуальність теми** дослідження у даній дипломній роботі.

За останнє десятиріччя в Україні проведено недостатньо ґрунтовних системних досліджень з теоретико-методологічних питань обліку, аналізу і аудиту доходів підприємств, що спонукало нас до вивчення цієї проблеми, зважаючи на її актуальність у контексті глобалістичних процесів в економіках різних країн світу, боротьби із світовою фінансовою кризою.

Метою написання кваліфікаційної роботи бакалавра є поглиблене і системне дослідження теоретичних і методологічних засад обліку, економічного аналізу й аудиту за доходами підприємств із метою введення нових і уточнення наявних понять, принципів, функцій, тенденцій розвитку теорії й методології обліку та економічного контролю в системі управління.

Предметом дослідження є дослідження організаційно-методичних аспектів ведення бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту доходів підприємства, вивчення джерел його отримання й різних його складових, а також напрямки використання.

Об'єктом дослідження стало ТДВ «Яготинський маслозавод».

Основними завданнями кваліфікаційної роботи бакалавра є такі:

1. Встановити зміст поняття «доходи підприємств», розкрити їх трактування різними вченими.
2. Охарактеризувати інформаційно-облікову конструкцію доходів підприємств та її сегменти.

3. Дослідити та провести аналіз існуючих законодавчо-нормативних джерел які регламентують ведення обліку доходів.

4. Розкрити особливості форм (систем) і методів обліку доходів підприємства.

5. Оцінити процес формування облікової та звітної інформації про доходи за різними структурно-виконавськими рівнями підприємств.

6. Відобразити послідовність проведення економічного аналізу доходів підприємства та провести практичний аналіз доходів.

7. Охарактеризувати методологію і практику аудиту доходів підприємства.

При проведенні дослідження були використані методи групування даних, порівняльного аналізу, факторний та індексний аналіз, метод системного підходу. Основною теоретичною базою були законодавчо-нормативні акти з обліку підприємства, наукові роботи вчених економістів, бухгалтерів у сфері фінансового обліку, економічного аналізу й аудиту доходів.

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна суть доходів підприємства.

Досліджуючи зміст поняття «доходи», зазначимо, що в науковій літературі наявна менша кількість його визначень, ніж термінів «витрати» і «затрати». Щодо цього поняття немає стільки гострих дискусій, хоча також існує велике розмаїття поглядів.

Вчені багатьох країн світу, незалежно від періоду їх досліджень, розкривали категорію доходу у найрізноманітніших її аспектах. Не звертаючи увагу на відмінні напрями їх наукових досліджень, поняття «дохід» спостерігається у працях майже усіх дослідників-економістів. Ця категорія була предметом широких дискусій серед представників різних економічних шкіл та течій (табл. 1.1.1).

У науковій літературі розкриття такої категорії як «дохід підприємства» базується на двох принципових підходах. Ці підходи визначають зміст доходу підприємства як у широкому так і вузькому розумінні. Економічний і бухгалтерський підходи до визначення категорії «дохід підприємства» визначення його широке розуміння тлумачення і розуміння.

Поняття «дохід» є надзвичайно поширеним і часто використовується, але в той же час воно є надзвичайно багатозначним і вживається в різних значеннях. В сучасних умовах термін «дохід» набуває широкого значення й тлумачення, з однієї сторони його розглядають як основне джерело прибутку, з іншої сторони це складна за структурою категорія, яка вимагає теоретичного та методологічного уточнення (табл. 1.1.2).

Визначення суті «дохід» різними економічними школами

Економічні теорії	Трактування джерел
1	2
<i>Теорія меркантилізму</i> (У. Стаффорд, С. Фортрей, Ж. Боден, М. Томас, Ф. Прокопович)	Економісти-вчені даної теорії вважали, що джерелом доходу країни є зовнішня торгівля. Матеріал для експорту постачався ремеслами, тому процвітання ремесла являлось умовою багатства країни. Томас Мен, говорив про те, що виробництво готових виробів приносить найбільший дохід, ніж видобуток будь-якої іншої сировини.
<i>Класична економічна теорія</i> (У. Петті, А. Сміт, Ж.Б. Сей, Дж. Міль, Д. Рікардо)	Представники даної теорії вважали, що багатство це продукт сукупної діяльності всіх сфер виробництва і проявлялось не лише на стадії виробництва продукції, а й у процесі обміну товарами, як збільшення обсягу продажів. Адам Сміт виділяв чотири форми доходу – це заробітна плата, прибуток, земельна рента та процент (дохід, що отримує особа, яка не вкладає його в діло або позичає іншому).
<i>Кейнсіанська економічна теорія</i> (Дж. М. Кейнс)	Науковці даної теорії говорили про те, що додаткове джерело доходу пов'язане із поведінкою інших осіб. Джон Мейнард Кейнс стверджував, що економічна система потребує державного регулювання
<i>Марксистська економічна теорія</i> (К. Маркс, Е. Бернштейн, Р. Гільфердінг, К. Каутський, В. Ленін)	Марксистський підхід щодо формування доходів базується на теорії трудової доданої вартості. Карла Маркс вважав, що джерелом доходу є праця і при створенні нової вартості приймає участь лише один фактор – робітник, власник робочої сили. Інші види доходів являються тільки результатом неоплаченої праці робітників.

На думку М. С. Пушкаря, «дохід», як економічна категорія означає «потік грошових та інших надходжень за одиницю часу і складається з таких пофакторних елементів, як прибуток, заробітна плата, процент і рента».

Простежуємо певну схожість у поглядах М. С. Пушкаря і вчених політекономістів П. І. Юхименко і П. М. Леоненко, які трактують «дохід» як «... потік зарплати, процента, дивідендів та інших грошових надходжень, що приходять до індивіда чи країни протягом певного періоду часу (звичайно року)».

Ф. Ф. Бутинець і його послідовники подають відповідники поняття «дохід» російською («доход») та англійською («income») мовами і розглядають його як: «1) грошові кошти або інші активи, отримані в результаті будь-якої діяльності; 2) збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до

зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників (учасників)»

Таблиця 1.1.2

Економічна суть визначення «дохід»

Автор	Визначення
Бутинець Ф.Ф.	Дохід це потік грошових коштів або інших надходжень за звітний період, який був отриманий від продажу продукції, товарів, робіт, послуг
Продіус Ю.І.	Доходом є виручка від реалізації продукції (товарів, робіт послуг), за мінусом матеріальних витрат. Це така грошова форма чистої продукції, яка включає оплату праці і прибуток підприємства
Загороднюк А.	Дохід це різниця між виручкою від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і вартістю матеріальних витрат на виробництво і збут даної продукції. Визначається як різниця між сумою прибутку і зарплатою працівників. Це грошові або матеріальні цінності, які були отримані від усіх видів діяльності підприємства
Волков О.	Доходом вважає перевищення отриманих від реалізації грошей над їх витратами на спожиті у процесі виробництва засоби праці
Блонська В.І.	Доходом вважає усі надходження, що були отримані у наслідок господарської діяльності у звітному періоді у вигляді економічних вигод, що отримані внаслідок використання їх у господарському процесі і залучених для цього економічних ресурсів з урахуванням економічного ризику
Шмиголь Н.М.	Доходом вважається збільшення економічних вигод підприємства внаслідок надходження активів або погашення існуючих зобов'язань, що приводить до збільшення величини капіталу, за винятком внесків власників майна, та отримані економічні ресурси, які були залучені для використання їх у виробничому процесі

Більшість вітчизняних учених-економістів у галузі обліку, аналізу та аудиту застосовує офіційне визначення терміну «дохід», точно або з деякими змінами й доповненнями повторюючи його М. Ф. Огійчук та інші, Л. К. Сук, П. Л. Сук, В. Г. Швець.

В. В. Сопко характеризує дохід «як валовий приплив (надходження) економічної вигоди протягом звітного періоду, який виникає у процесі звичайної діяльності підприємства. Коли ці припливи сприяють збільшенню власного капіталу, крім збільшення, яке пов'язане з внесками акціонерів, то його називають прибутком, коли зменшенню – то збитком».

О. А. Подолянчук розглядає дохід як «...надходження економічних вигод, що нараховані і підлягають отриманню або отримані в результаті виробничо-фінансової та комерційної діяльності підприємства».

Авторка не тільки по-своєму визначила суть доходу, а й уперше з'ясувала зміст категорії «дохід від сільськогосподарської діяльності». Цю категорією О. А. Подолянчук розуміє як «...надходження економічних вигод у результаті ефективного управління біологічними перетвореннями».

Привертає увагу визначення американських учених-економістів, які стверджують, що «... дохід – це те, що одержує фірма від ділових операцій».

Фахівці у сфері мікроекономіки О. І. Ястремський та О. Г. Грищенко вважають, що «... дохід (Revenue, R) – виручка фірми від продажу товару на ринку або наданих послуг».

В. С. Сухарський, який спеціалізується в галузі менеджменту, трактує дохід «... як виторг від реалізації (кількість проданих одиниць товару)».

Р. М. Пушкар і Н. П. Тарнавська розглядають дохід як «...гроші або матеріальні цінності, одержані від виробничої, комерційної, посередницької чи іншої діяльності (зарплата, проценти, дивіденди, рента тощо) особою, підприємством чи країною протягом певного проміжку часу».

Група вчених-економістів у галузі фінансів (В. С. Загорський, О. Д. Вовчак, І. Г. Благун, І. Р. Чуй) подає таке визначення: «Доходи підприємства – загальна сума надходжень, отриманих від усіх видів діяльності у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах».

Науковці в галузі економіки підприємства Л. Г. Мельник і О. І. Корінцева стверджують, що «... дохід – поширене економічне явище. У широкому розумінні означає будь-яке надходження коштів або матеріальних цінностей, що мають грошову вартість. Дохід компанії можна охарактеризувати як збільшення її активів або зменшення зобов'язань, що обумовлює збільшення суспільного капіталу».

Отже, різні вчені-економісти трактують поняття «дохід» як: потік грошових та інших надходжень (М. С. Пушкар, П. І. Юхименко, П. М.

Леоненко); те, що одержує фірма від ділових операцій (група американських учених-економістів); валовий приплив (надходження) економічної вигоди (В. В. Сопко); виручка фірми (О. І. Ястремський, О. Г. Грищенко); виторг від реалізації (В. С. Сухарський); гроші або матеріальні цінності (Р. М. Пушкар, Н. П. Тарнавська); загальна сума надходжень (В. С. Загорський, О. Д. Вовчак, І. Г. Благун, І. Р. Чуй); будь-яке надходження коштів або матеріальних цінностей (Л. Г. Мельник, О. І. Корінцева); грошові надходження (І. М. Бойчик, П. С. Харів, М. І. Хопчан, Ю. В. Піча); грошові кошти або інші активи (Ф. Ф. Бутинець); збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань (М. Ф. Огійчук та інші, Л. К. Сук, П. Л. Сук, В. Г. Швець).

На нашу думку, доходом слід вважати економічну категорію, що означає одержання підприємством певних активів (грошей, матеріальних ресурсів) чи зменшення сум зобов'язань, які спонукають до збільшення сум власного капіталу (за мінусом збільшення сум капіталу з внесків власників або учасників).

Методологічною основою щодо формування достовірної та повної інформації про доходи підприємства є П(С)БО 15 «Дохід» й П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати». П(С)БО 15 «Дохід» відповідає МСБО 18 «Дохід», також він частково містить елементи МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу».

Згідно П(С)БО 15 «Дохід» - дохід підприємства визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що в свою чергу зумовлює зростання власного капіталу підприємства (окрім внеску учасників) при умові, якщо оцінка такого доходу може бути достовірно визначена.

Згідно із МСБО 18 «Дохід», дохід – це певні надходження економічних вигод на протязі звітного періоду, які виникають в ході звичайної діяльності, у момент коли власний капітал підприємства зростає в наслідок такого надходження, а не в наслідок внесків учасників капіталу.

На рисунку 1.1.1 відображено класифікацію доходів за різними ознаками.

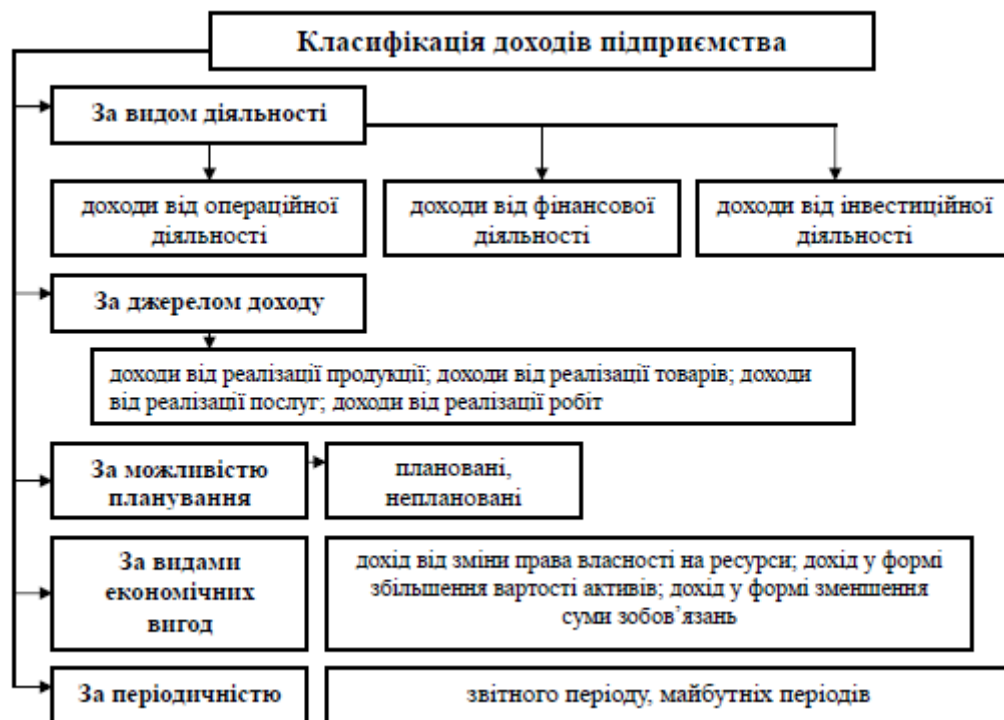

Рис. 1.1.1. Класифікація доходів підприємства.

Доходи підприємства можна класифікувати за наступними ознаками:

1. Залежно від видів діяльності:
  - дохід від операційної діяльності;
  - дохід від звичайної діяльності;
  - дохід від інвестиційної діяльності;
  - дохід від фінансової діяльності.
2. За періодом формування:
  - дохід звітного періоду;
  - дохід минулого періоду;
  - дохід майбутнього періоду.
3. З метою визнання доходу та визначення його суми:
  - дохід від реалізації товарів, продукції та інших активів, які були придбані з метою перепродажу, окрім інвестицій у цінні папери;
  - дохід від надання послуг;

- дохід, який отримало підприємство внаслідок використання його активів іншими юридичними або фізичними особами, основним результатом яких являється отримання дивідендів або процентів або роялті.

На рисунку 1.1.2 відображено класифікацію доходів згідно з П(С)БО 15 «Дохід».

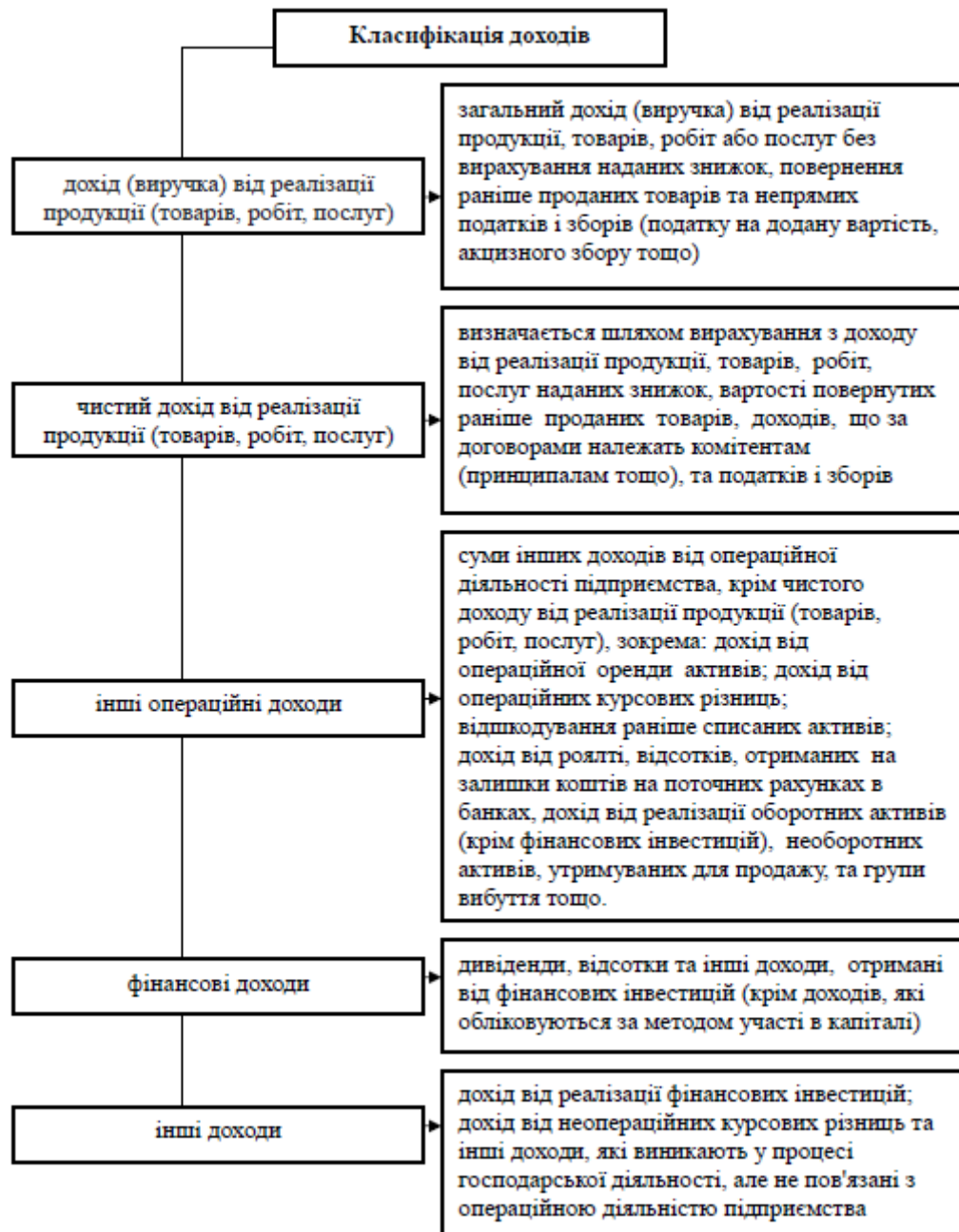

Рис. 1.1.2. Класифікація доходів згідно П(С)БО 15 «Дохід».

Класифікація доходів від господарської діяльності відображена на рисунку 1.1.3. Це дає можливість визнавати дохід враховуючи особливості й

сутність кожної операції. Така класифікація забезпечує підставу для проведення аналізу діяльності підприємства і контролю за нею, а також для прийняття відповідних управлінських рішень.

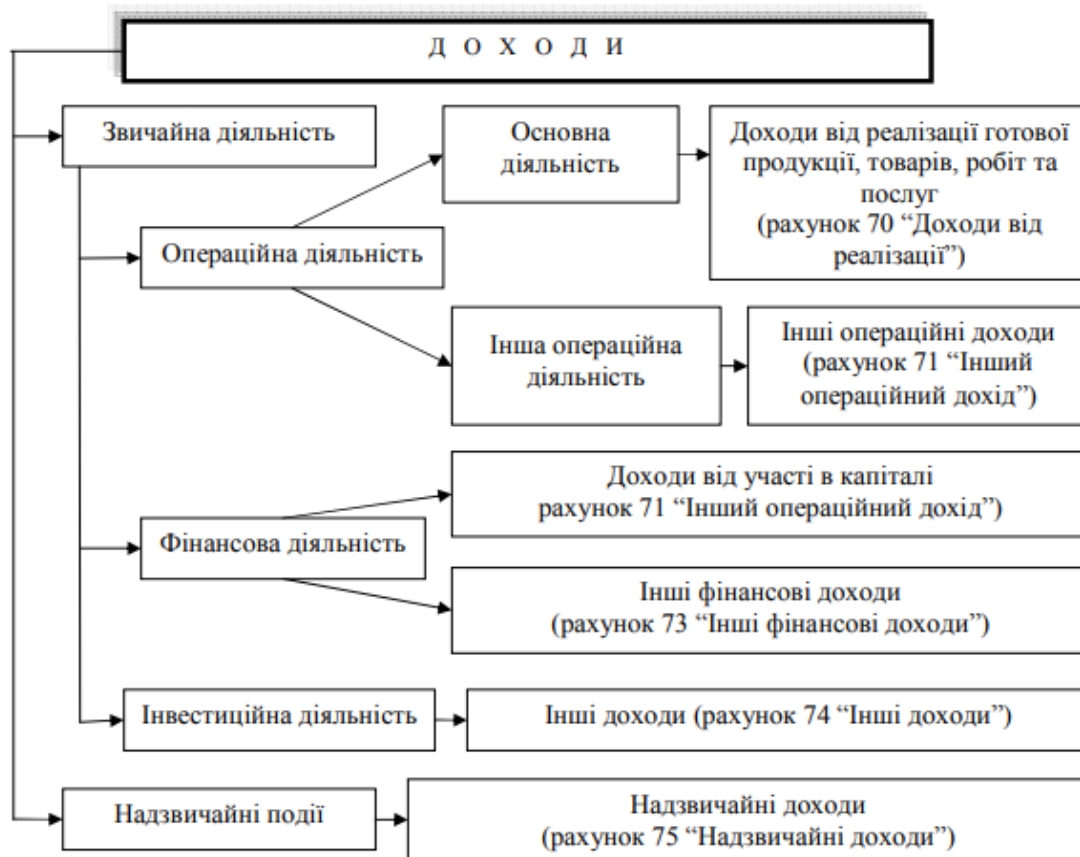

Рис. 1.1.3. Класифікація доходів за видами діяльності.

На підставі принципу нарахування і відповідності доходів й витрат, усі доходи підприємства відносяться до складу об'єктів облікового процесу в якому необхідно визначити фінансовий результат і для цього зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були отримані для отримання цих доходів. Тут усі доходи визнаються у період їх виникнення (а не тоді, коли отримуються або сплачуються грошові кошти) й відображаються у бухобліку у тому періоді, до якого вони належать.

На рисунку 1.1.4 відображено визнання доходів підприємства та відображення їх у фінансовій звітності.

Рис. 1.1.4. Визнання та відображення доходів у фінансовій звітності.

Визнані доходи класифікують у бухгалтерському обліку за такими групами (п. 7 П(С)БО 15):

— чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - дохід підприємства від реалізації виробленої продукції, товарів, наданих робіт або послуг без вирахування наданих знижок та повернення раніше проданих товарів й непрямих податків і зборів (ПДВ, акцизного податку та інші).

— інші операційні доходи – це доходи від операційної оренди, від операційних курсових різниць, доходи від відшкодування раніше списаних активів, доходи від роялті, дохід від реалізації оборотних активів тощо;

— фінансові доходи - дивіденди, проценти та інші доходи, що отримані від фінансових інвестицій (крім доходів, що враховуються методом участі в капіталі);

— інші доходи – доходи від реалізації фінансових інвестицій, необоротних активів та цілісних майнових комплексів; від неопераційних курсових різниць; штрафи і таке інше.

1.2. Законодавча база з обліку, аналізу і аудиту доходів підприємства.

Система бухгалтерського обліку доходів, а також фінансових результатів у сучасних умовах, не може повноцінно існувати без належної нормативно-правової бази. Саму сутність фінансових результатів при цьому, неможна оцінити та дослідити повноцінно без проведення аналізу нормативно-правового забезпечення. Впродовж двох останніх десятиліть формувалося нормативно-правового забезпечення, яке перебуває у процесі постійних змін, що супроводжуються різними політичними, економічними, інтеграційними, соціальними та іншими чинниками.

Прийняті законодавчі акти, що діють на території України, спрямовані, у першу чергу, на забезпечення регламентації бухобліку, на регулювання правових й економічних відносин підприємства із державою та з іншими підприємствами і організаціями, а також із трудовим колективом. Таким чином одним дослідження нормативно-правової бази з обліку доходів підприємства є найголовнішим завданням сьогодення. У даній роботі ми спробуємо систематизувати діючі нормативно-правові документи, які регламентують правові засади щодо організації обліку доходів, методика і методологію обліку доходів, документальне оформлення доходів та виділили ряд основних питань, що потребують ґрунтовного дослідження із метою виявлення їх впливу на формування інформації у системі бухгалтерського обліку й фінансової звітності.

На рисунку 1.2.1 відображено нормативне регулювання обліку доходів підприємства можна представити п'ятьма рівнями, кожен з яких охоплює певний перелік документів.

Основним нормативним документом, який регулює систему бухгалтерського обліку в Україні, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», ухвалений Верховною Радою України від 16.07.1999 р. № 996-XIV, зі змінами та доповненнями.

Рівень	Нормативні акти	Пояснення
Перший рівень	Конституція України, Податковий кодекс України, Господарський кодекс України, Цивільний кодекс, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»	Нормативні документи першого рівня визначають основні засади обліку поточних зобов'язань підприємства. Положення, що вони містять, є обов'язковими для виконання всіма підприємствами України, що не належать до державних
Другий рівень	Укази й розпорядження президента України, постанови Кабінету Міністрів України	Постанова КМУ № 419 «Про порядок представлення фінансової звітності», Положення «Про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку»
Третій рівень	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 15 «Дохід» та МСФЗ 18 «Дохід»	На даному рівні визначаються методологічні аспекти формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності
Четвертий рівень	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, Методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку та інші нормативно-правові акти	На цьому рівні надаються більш докладні роз'яснення щодо ведення обліку доходів підприємства
П'ятий рівень	Наказ про облікову політику підприємства, робочий план рахунків підприємства та інші документи (накази, розпорядження) щодо організації обліку доходів від реалізації на підприємстві	На останньому рівні в нормативних документах висвітлена специфіка ведення обліку на окремому підприємстві. Нормативні документи розроблені на основі документів вищих рівнів та враховують специфіку операцій, що мають місце на конкретному підприємстві

Рис. 1.2.1. Нормативне регулювання обліку, економічного аналізу і аудиту доходів підприємства.

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» керуються всі суб'єкти підприємницької діяльності, які зобов'язані

вести бухгалтерський облік та подавати фінзвітність, так як він регламентує як організацію так і ведення обліку на підприємстві, визначає основні первинні документи та реєстри бухгалтерського обліку, встановлює загальні вимоги щодо фінансової звітності, дає характеристику принципів ведення обліку й складання фінансової звітності, застосування яких дає можливість достовірно відобразити в обліку і звітності повної і достовірної інформації про доходи, витрати і фінансові результати.

Що стосується міжнародних стандартів фінансової звітності то вони є дієвим та ефективним інструментом для підвищення зрозумілості і прозорості інформації, формують принципи щодо визнання доходів та витрат, дають можливість здійснити оцінку активів і зобов'язань, а це дозволяє достовірно усвідомлювати і запобігати існуючим ризикам підприємства.

Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» існуючі П(С)БО ґрунтуються на МСБО, тобто, «не суперечать міжнародним стандартам». Це говорить про те, що кожному П(С)БО відповідає певне МСБО або МСФЗ. Наприклад, П(С)БО 15 «Дохід» відповідає МСБО 18 «Дохід», також він включає елементи МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». Якщо говорити про П(С)БО 16 «Витрати», то цей стандарт не має аналогів в МСБО і безпосередньо відповідає потребам національної практики.

НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» являється основним нормативним документом для складання форми №2 «Звіт про фінансові результати». НП(С)БО 1 визначає зміст та форму Звіту про фінансові результати. У Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінзвітності, які затверджені наказом Мінфіну України від 28 березня 2013 року № 4333А наведено загальні вимоги до розкриття статей форми 2.

Дію П(С)БО 1, 2, 3, 4 та 5, що регламентували порядок складання форми №1 «Баланс», форми №2 «Звіт про фінансові результати», форми №3 «Звіт про рух грошових коштів», форми №4 «Звіт про власний капітал» було

відмінено у зв'язку із прийняттям НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», що затверджений наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 р.

Оцінюючі структуру і зміст фінзвітності, згідно з НП(С)БО 1, видно, що відбулися зміни методики її складання у зв'язку із укрупнення і перегрупування окремих статей звітності, а також включення до її складу додаткових розділів та інше. Головною перевагою проведеної реформи є те, що підприємство має альтернативність вибору щодо методу складання звітності (прямий або непрямий – для Звіту про рух грошових коштів), методу відображення статей (тільки за залишковою вартістю або за залишковою й первісною вартістю), має альтернативність вибору і включення до звітності окремих статей з загального переліку, який запропонований законодавцями. Якщо порівнювати минулі П(С)БО 1-5 із НП(С)БО 1 можна і побачити недолік – це відсутність у даному стандарті інформації щодо постатейного заповнення форм звітності.

П(С)БО 15 «Дохід» і П(С)БО 16 «Витрати» визначають методологічні засади щодо формування у обліку інформації про доходи та витрати та розкриття такої інформації у фінансовій звітності. В цих П(С)БО розкрито умови визнання, оцінка й класифікація доходів та витрат. Ця інформація дозволяє користувачам фінзвітності проводити порівняння, оцінку і робити прогнози доходів та витрат підприємства, аналізувати зміни прибутковості та платоспроможності, а також здійснювати аналіз фінансових результатів у динаміці і виявляти причини відхилень.

У нашому дослідженні необхідно також провести порівняння НП(С)БО та міжнародного стандарту бухгалтерського обліку «Дохід». Для визначення інформації про доходи підприємства, а також для розкриття цієї інформації у фінансовій звітності використовують П(С)БО 15 «Дохід», а за кордоном МСБО 18 «Дохід».

При проведенні порівняльної характеристики складових частин П(С)БО 15 «Дохід» і МСБО 18 «Дохід» видно, що структура МСБО 18 є

більш ширшою, а ніж П(С)БО 15. Ми виділили основні відмінності по даним стандартам, це те, що у П(С)БО 15 доходи класифікують за групами: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи. Що стосується МСБО 18 «Дохід», то доходи у цьому стандарті поділяються на дохід від основної діяльності і прибуток від інших операцій. На нашу думку, подібна класифікація надто обмежена, порівняно із класифікацією П(С)БО 15.

Основні методологічні засади щодо відображення і формування фінансових результатів у звітності відображено в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», а також «Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності».

При оподаткуванні прибутку, при визначенні розміру податку на прибуток, при відображенні його в обліку користуються нормами ПКУ та П(С)БО 17 «Податок на прибуток». В цих нормативних документах надається необхідна інформація про визначення доходів та витрат з податку на прибуток, а також порядок відображення її у бухгалтерському та податковому обліку.

При проведенні дослідження нами були виявлені значні суперечності у класифікації і складі витрат підприємства, згідно вимог П(С)БО, МСФЗ та ПКУ. У Податковому кодексі не дано визначень видів діяльності, а також відсутній поділ діяльності на звичайну та надзвичайну. Але є п. 14.1.84, згідно із яким інші терміни для цілей розділу 3 застосовуються у значеннях, що визначені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національними й міжнародними положеннями (стандартами) фінансової звітності, П(С)БО.

На підставі Закону № 71-VIII від 28.12.2014 пп. 14.1.56 п. 14.1 ст. 14 ПКУ було виключено, відповідно, єдиного тлумачення поняття «дохід» у ПКУ не зазначено, а вказано значення понять «дохід із джерелом їх походження з України» та «дохід, отриманий із джерел за межами України».

Таким чином, існує певна невідповідність у розумінні поняття «дохід» у даних документах, що потребує вирішення, адже відсутність єдиного чіткого тлумачення цього поняття призводить до розбіжностей у класифікації доходів та їх подальшого оцінювання. Відповідно до П(С)БО 15, під «процентами» розуміють плату за використання грошових коштів, їх еквівалентів або сум, що заборговані підприємству.

ПКУ зазначає, що проценти – це дохід, який сплачується (нараховується) позичальником на користь кредитора як плата за використання залучених на визначений або невизначений строк коштів або майна.

Отже, поняття «проценти» за даними нормативними документами несуть різне смислове значення. Так, згідно з П(С)БО, проценти – це винагорода за надання грошових коштів, а відповідно до ПКУ – за використання коштів та майна. Визначення, що надане в ПКУ, некоректно характеризує дане поняття, адже плата за майно є не що інше як орендна плата (платіж).

Поняття «дивіденди», згідно з П(С)БО та ПКУ, також має неузгодженість у трактуванні: відповідно до ПСБО 15, дивіденди – частина чистого прибутку, розподілена між учасниками (власниками) відповідно до частки їх участі у власному капіталі підприємства; згідно з пп. 14.1.49 п. 14.1 ст. 14 ПКУ, дивіденди – платіж, що здійснюється юридичною особою – емітентом корпоративних прав або інвестиційних сертифікатів на користь власника таких корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів та інших цінних паперів, що засвідчують право власності інвестора на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку.

Дане поняття в ПКУ охарактеризовано більш чітко та значно ширше порівняно з П(С)БО, де сказано, що дивіденди – це частка власника, яка має пропорційне значення у частці власного капіталу, що не відповідає дійсності, адже дивіденди є часткою власника, яка пропорційна частці в статутному

капіталі, а не у власному. Різними є класифікація доходів відповідно до П(С)БО та ПКУ. Так, П(С)БО виділяє доходи залежно від видів діяльності, а ПКУ виокремлює лише два види: дохід із джерелом їх походження з України; дохід, отриманий із джерел за межами України.

План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом МФУ № 1591 від 09.12.2011р. являється важливим інструментом щодо реалізації принципів та методів бухобліку. План рахунків забезпечує однаковість відображення господарських операцій, накопичення облікової інформації, яка необхідна для визначення фінрезультату підприємства, а також для складання фінансової звітності й проведення економічного аналізу. Для обліку доходів, витрат й результатів діяльності Планом рахунків передбачені рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності», класу 8 «Витрати за елементами» та класу 9 «Витрати діяльності». Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом МФУ № 291 від 30.11.1999 р. (зі змінами, внесеними наказом Мінфіну від 26.09.2011 р. № 1204) призначена для кращого розуміння для чого необхідні ті чи інші рахунки в Плані рахунків, що на них відображається та як вони кореспондуються.

Інструкція надає коротку характеристику по кожному синтетичному рахунку і субрахунків, відображено їх структуру та призначення, відображено порядок обліку найбільш типових господарських операцій. В Інструкції сказано, що рахунки класу 7 призначені для узагальнення інформації про доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства, а також від надзвичайних подій; рахунки класу 8 є транзитними та використовуються для узагальнення інформації про витрати підприємства, рахунки 9 класу використовуються для відображення витрат операційної, інвестиційної, фінансової діяльності і витрат на запобігання надзвичайним подіям й ліквідацію їх наслідків.

Методичні рекомендації щодо застосування регістрів бухгалтерського обліку, які затверджені Наказом Міністерства України від 29 грудня 2000 р. №356. Відображають повну інформацію щодо відображення даних у регістрах. Згідно з методичними рекомендаціями Журнал 6 призначений для узагальнення інформації про доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства та фінансові результати підприємства від звичайної діяльності та надзвичайних подій. У II розділі Журналу 6 накопичуються дані про доходи підприємства. Для обліку витрат діяльності та відображення кредитових оборотів на рахунках обліку витрат використовують Журнал 5, 5 А та Відомість 5.1.

Отже, аналіз джерел нормативно-правового спрямування дозволяє сказати, що нормативно-законодавча база для здійснення обліку фінрезультатів представлена в Україні великою кількістю законів, постанов, П(С)БО, але, існує ряд невідповідностей, що потребують вирішення з метою недопущення перекручень та неточностей облікової інформації. Зокрема, для приведення уніфікованої класифікації доходів та витрат пропонується наводити єдині підходи в П(С)БО та Податковому кодексі, що розроблені на основі МСБО. Також, пропонується доповнити вітчизняні стандарти міжнародними, що не мають аналогів на сьогодні: МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ», 2 «Платіж на основі акцій», 4 «Страхові контракти», 7 «Фінансові інструменти: розкриття», МСБО 26 «Облік та звітність за програмами пенсійного забезпечення» і 34 «Проміжна звітність». Тому, з метою наближення до міжнародних стандартів, необхідно розробити відповідні адекватні аналоги.

1.3. Особливості бухгалтерського обліку доходів підприємства та відображення доходів у фінансовій звітності.

Облік доходів підприємства ведеться на рахунках 9 класу, що відображено у таблиці 1.3.1.

Таблиця 1.3.1.

Рахунки обліку доходів підприємства

Код	Синтетичні рахунки	Код	Субрахунки
70	Доходи від реалізації	701	Дохід від реалізації готової продукції
		702	Дохід від реалізації товарів
		703	Дохід від реалізації робіт і послуг
		704	Вирахування з доходу
71	Інший операційний дохід	710	Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю
		711	Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти
		712	Дохід від реалізації інших оборотних активів
		713	Дохід від операційної оренди активів
		714	Дохід від операційної курсової різниці
		718	Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів
		719	Інші доходи від операційної діяльності
79	Фінансові результати	791	Результат операційної діяльності

За кредитом субрахунків 701-703 відображають отримання доходу, а за дебетом суму непрямих податків, наприклад ПДВ, акцизного збору та інші податки, які передбачені законодавством, а також списання в порядку закриття на рахунок №79 «Фінансові результати».

На рисунку 1.3.1 відображено детальну класифікацію доходів згідно П(С)БО 15 «Дохід».

Документування операцій із обліку отриманого підприємством доходу характеризується різними бухгалтерськими й юридичними документами, які поділяються на розпорядчі та виконавчі. Необхідну інформацію про отримані доходи можна отримати із первинних документів, Головної книги, облікових реєстрів та форм фінансової і податкової звітності. Ця інформація являється

вкрай важливою для визначення величини прибутку до оподаткування, а також ухвалення управлінських рішень щодо шляхів отримання доходу.

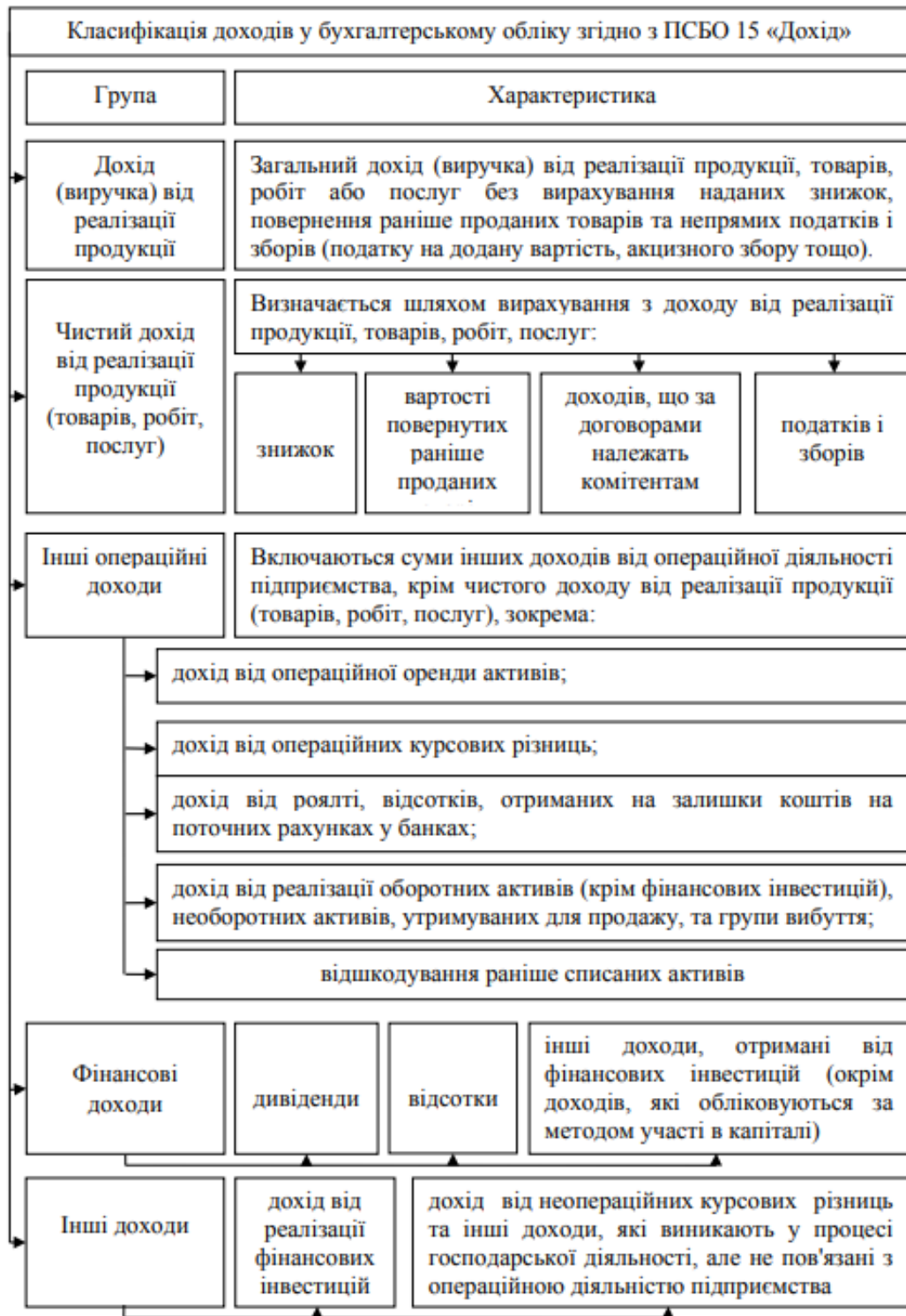

Рис. 1.3.1. Класифікація доходів згідно з П(С)БО 15 «Дохід».

У таблиці 1.3.2 відображено первинні документи, на підставі котрих відображаються доходи підприємства від всіх видів діяльності.

Відображення доходів підприємства в первинних документах.

Вид доходу	Первинний документ
Дохід від реалізації готової продукції	Прибутковий касовий ордер, Виписка банку, Рахунок-фактура, Товарно-транспортна накладна, Накладна на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, Розрахунок (довідка) бухгалтерії
Інші операційні доходи	Прибутковий касовий ордер, Виписка банку, Рахунок-фактура, Товарно-транспортна накладна, Накладна на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, договір оренди, Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, Інвентаризаційний опис товарно-матеріальних цінностей, Розрахунок (довідка) бухгалтерії
Дохід від участі в капіталі	Розрахунок (довідка) бухгалтерії, Виписка банку
Інші фінансові доходи	Прибутковий касовий ордер, Виписка банку, Рахунок-фактура, Товарно-транспортна накладна, Накладна на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів
Інші доходи	Прибутковий касовий ордер, Виписка банку, Рахунок-фактура, Товарно-транспортна накладна, Накладна на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, договір оренди, Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, Договори та контракти із постачальниками і фінансово-кредитними установами

Наказом керівника на підприємстві встановлюється графік документообороту. Це необхідно для упорядкованості руху і своєчасного одержання первинних документів. У даному наказі вказується дата створення, одержання від інших підприємств документів, прийняття документів до обліку, а також передача в обробку і до архіву. Документооборот це організована система створення, перевірки, обробки первинних документів у бухобліку від моменту їх створення до передачі в архів.

Графік документообороту представляє собою схему або певний перелік робіт з створення, перевірки і обробки документів, які виконуються кожним підрозділом підприємства, а також певними виконавцями із зазначенням їх взаємозв'язку і термінів виконання робіт. Головний бухгалтер здійснює контроль за дотриманням графіку документообороту.

Щодо завершального етапу документування то це забезпечення зберігання документів. Всі первинні документи, облікові реєстри, які пройшли обробку, а також всі фінансові звіти підлягають обов'язковій передачі до архіву й зберігаються згідно нормативно-правових документів. Способи зберігання документів наведені на рисунку 1.3.2.

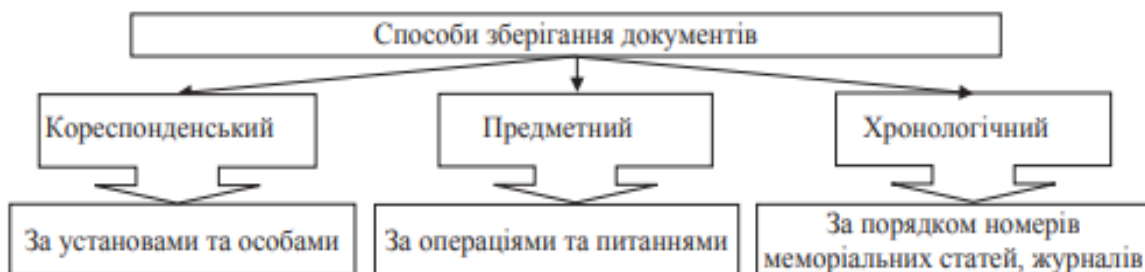

Рис. 1.3.2. Способи зберігання документів.

Для визнання доходу важливим моментом є визначення «момент часу», коли ризики та вигоди, пов'язані з власністю на продукцію, передаються покупцю (рис. 1.3.3).

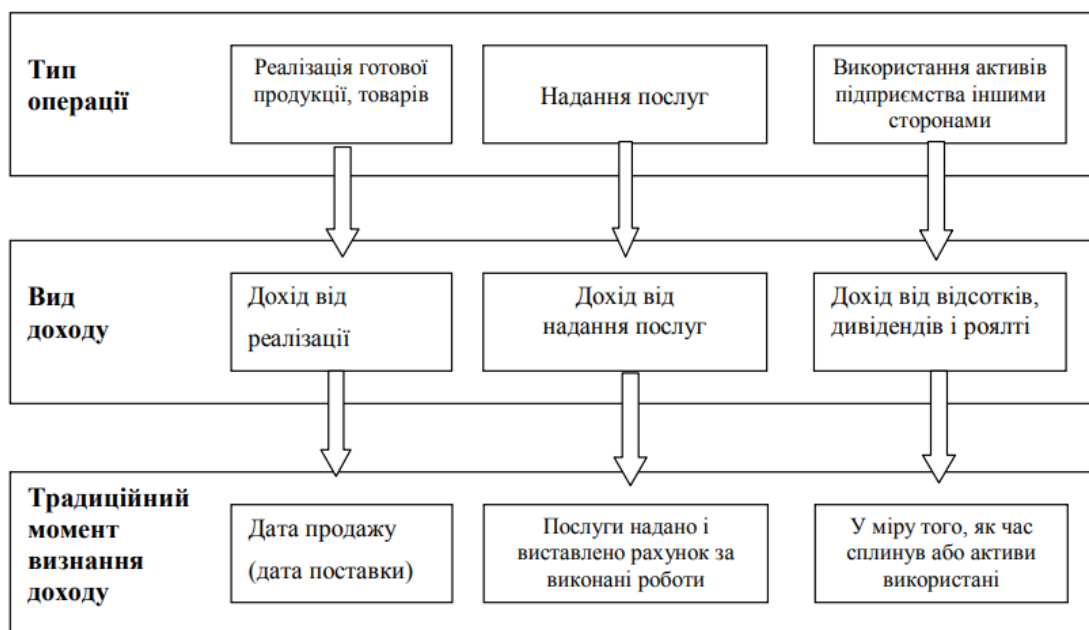

Рис. 1.3.3. Визнання доходу підприємства.

Рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності» призначені для узагальнення інформації про доходи від операційної діяльності підприємства. На рахунках даного класу відображається сума доходу разом із сумою непрямих податків, зборів, які включені до ціни продажу продукції, товарів, робіт або послуг.

За дебетом рахунків 7 класу відображаються щомісячні суми непрямих податків, зборів та щорічне (щомісячне) віднесення суми чистого доходу на рахунок 79 «Фінансові результати», за кредитом - відображається сума загального доходу разом із сумою непрямих податків, зборів, які включені до ціни продажу та які використовуються для визначення отриманих фінансових результатів після їх відображення у взаємозв'язку із відповідними рахунками витрат класу 8 і 9 (табл. 1.3.3).

Доходи від основної діяльності відображаються на рахунку 70 «Доходи від реалізації». На даному рахунку наводиться інформація про доходи, що отримані від реалізації готової продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг, а також доходи від страхової діяльності, суми знижок, які надані покупцям та інші вирахування із доходу.

За кредитом рахунку №70 «Доходи від реалізації» відображається збільшення доходу від реалізації. На дебеті рахунку №70 відображаються суми непрямих податків, а також списання доходів в порядку закриття на рахунок 79 «Фінансові результати».

Таблиця 1.3.3.

Узгодження рахунків доходів й витрат для визначення отриманого фінансового результату операційної діяльності

Вид діяльності	Господарська операція	Дохід	Витрати (клас 8)	Витрати (клас 9)
Основна	Реалізація готової продукції, товарів, робіт, послуг	701, 702, 703, 704	80, 81, 82, 83	90, 91, 92, 93
Інша операційна	Реалізація іноземної валюти	711	84	942
	Реалізація інших оборотних активів	712	84	943
	Операційна оренда активів	713	-	-
	Операційна курсова різниця	714	84	945
	Штрафи, пені, неустойки	715	84	948
	Списання активів та їх наступне відшкодування	716	84	946, 947
	Списання заборгованостей і формування резервів	717	84	944
Інші операційні доходи	719	84	949	

Рахунок 70 «Доходи від реалізації» відповідно має такі субрахунки:

701 «Дохід від реалізації готової продукції»;

702 «Дохід від реалізації товарів»;

703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»;

704 «Вирахування з доходу»;

705 «Перестраховання».

Характеристика субрахунків до рахунку 70 «Доходи від реалізації» відображено у таблиці 1.3.4.

Таблиця 1.3.4.

Субрахунки рахунку 70 «Доходи від реалізації»

№ субрахунку	Назва субрахунку	Характеристика
1	2	3
701	Дохід від реалізації готової продукції	Використовують для узагальнення інформації про доходи від реалізації готової продукції
702	Дохід від реалізації товарів	Використовують підприємства торгівлі та інші організації для узагальнення інформації про доходи від реалізації товарів
703	Дохід від реалізації робіт і послуг	Використовують підприємства і організації, що виконують роботи та надають послуги, для узагальнення інформації про доходи від реалізації робіт й послуг, про результати зміни резервів незароблених премій
704	Вирахування з доходу	Дебет рахунку призначено для відображення сум наданих знижок покупцям після реалізації, вартість повернених покупцем продукції, товарів та інші суми, які підлягають вирахуванню з доходу. Кредит рахунку призначено для відображення списання дебетових оборотів на рахунок 79 «Фінансові результати»
705	Перестраховання	-

Аналітичний облік отриманих доходів від реалізації ведеться за видами продукції (товарів, робіт, послуг), певними регіонами збуту та іншими напрямками, які визначені підприємством.

Аналітичний облік реалізації готової продукції відображається у відомості аналітичного обліку розрахунків ыз покупцями та замовниками, за винятком заборгованості, забезпеченої векселем. У відомості вказується за кожним виставленим рахунком покупцям: сальдо на початок місяця, дата

виникнення заборгованості, суми дебіторської заборгованості в кореспонденції з рахунками грошових коштів та доходів, дата оплати за продукцію та сальдо на кінець місяця.

Кореспонденція рахунків з обліку доходу від реалізації продукції відображено у таблиці 1.3.5.

Таблиця 1.3.5.

Кореспонденція рахунків з обліку доходу від реалізації продукції

№ зп	Зміст операції	Підстава (документ)	Дебет	Кредит
1	Відвантажена готова продукція покупцю	Накладна	361	701
2	Відображене податкове зобов'язання з ПДВ	Податкова накладна	701	641
3	Відображена собівартість реалізованої продукції	Бухгалтерська довідка	901	26
4	Отримана попередня оплата на поточний рахунок	Виписка банку	311	681
5	Відображене в обліку ПДВ	Податкова накладна	643	641
6	Відвантажена попередньо оплачена продукція	Накладна	361	701
7	Відображене в обліку ПДВ	Податкова накладна	701	643
8	Списана собівартість готової продукції	Бухгалтерська довідка	901	26
9.	Зарахована попередня оплата в погашення дебіторської заборгованості	Бухгалтерська довідка	681	361

Для узагальнення інформації про доходи від реалізації товарів призначено субрахунок 702 «Дохід від реалізації товарів» (табл. 1.3.6).

Таблиця 1.3.6.

Кореспонденція рахунків з обліку доходів від реалізації товарів

№ з/п	Зміст операції	Підстава (документ)	Дебет	Кредит
1	Відображена виручка від реалізації товарів	Фіскальний чек	301	702
2.	Відображене ПДВ	Податкова накладна	702	641
3.	Списання (за розрахунками) суми торгової націнки на реалізовані товари	Бухгалтерська довідка	285	282
4.	Списана собівартість товарів	Бухгалтерська довідка	902	282

Доходи від реалізації робіт та послуг відображаються на субрахунок 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг». Даний субрахунок використовується лише підприємствами або організаціями, що виконують роботи та надають послуги. Аналітичний облік ведеться за видами робіт та послуг, регіонами збуту та/або іншими напрямками, визначеними підприємством.

Для сум надходжень за договорами комісії або агентськими договорами на користь комітентів та принципалів, або для відображення сум знижок покупцям, які надані після дати реалізації, сум про вартість повернених покупцем продукції, товарів та інші суми, що підлягають вирахуванню з доходу використовують субрахунок 704 «Вирахування з доходу», дані суми відображаються за дебетом.

Кореспонденція рахунків з обліку доходів від надання послуг наведено у таблиці 1.3.7.

Таблиця 1.3.7.

Кореспонденція рахунків з обліку доходу від надання послуг

№ зп	Зміст операції	Дебет	Кредит
1	Витрати на заробітну плату аудиторів, які працювали над виконанням договору	231	661
2	Нарахований єдиний соціальний внесок на заробітну плату аудиторів, які працювали над виконанням договору	231	651
3	Розподілені загальновиробничі витрати за відповідним розрахунком	231	91
4	Списана собівартість виконаних робіт	903	231
5	Визнання доходу з надання послуг (у тому числі ПДВ)	361	703
6	Відображення ПДВ	703	641
7	Відображення фінансового результату	703	791
		791	903
		791	441
		442	791

Для узагальнення інформації про доходи від іншої операційної діяльності підприємства у звітному періоді використовується рахунок 71 «Інший операційний дохід».

За кредитом рахунка 71 «Інший операційний дохід» відображається збільшення іншого операційного доходу, а за дебетом відображаються суми непрямих податків, а також списання у порядку закриття на рахунок 79 «Результат основної діяльності».

Рахунок 71 «Інший операційний дохід» має багато субрахунків характеристика яких відображена у таблиці 1.3.8.

Кореспонденція рахунків з обліку інших операційних доходів відображено у таблиці 1.3.9.

Таблиця 1.3.9.

Кореспонденція рахунків з обліку інших операційних доходів

№ зп	Зміст операції	Дебет	Кредит	Підстава
1	Визнано дохід від реалізації інших оборотних активів	37	712	Договір, накладна
2	Відображено ПДВ	712	641	Податкова накладна
3	Одержано кошти від реалізації	31	37	Виписка банку
4	Списано чистий дохід на фінансові результати в порядку закриття місяця	712	791	Довідка-розрахунок
5	Визнано дохід від отриманих грантів та субсидій	48	718	Договір, накладна
6	ПДВ	718	641	Податкова накладна
7	Одержано кошти від отриманих грантів	301	48	Виписка банку
8	Списано чистий дохід на фінансові результати в порядку закриття місяця	718	791	Довідка-розрахунок

Характеристика субрахунків рахунку 71 «Інший операційний дохід»

№ субрахунку	Назва субрахунку	Характеристика
1	2	3
710	«Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю»	узагальнюється інформація про доходи від первісного визнання та зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю, зокрема дохід від первісного визнання сільськогосподарської продукції і біологічних активів, та від зміни справедливої вартості біологічних активів, який визначено відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи".
711	«Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти»	узагальнюється інформація про доходи від реалізації іноземної валюти.
712	«Дохід від реалізації інших оборотних активів»	узагальнюється інформація про доходи від реалізації оборотних активів (виробничих запасів, малоцінних та швидкозношуваних предметів тощо).
713	«Дохід від операційної оренди активів»	узагальнюється інформація про доходи від оренди (крім фінансової) майна, якщо ця діяльність не є предметом (метою) створення підприємства.
714	«Дохід від операційної курсової різниці»	узагальнюється інформація про доходи від курсових різниць за активами й зобов'язаннями підприємства – пов'язаними з операційною діяльністю підприємства.
715	«Одержані штрафи, пені, неустойки»	узагальнюється інформація про штрафи, пені, неустойки та інші санкції за порушення господарських договорів, які визнані боржником або щодо яких одержано рішення суду, арбітражного суду про їх стягнення, а також про суми відшкодування завданих збитків
716	«Відшкодування раніше списаних активів»	узагальнюється інформація про суми відшкодування підприємству вартості раніше списаних активів.
717	«Дохід від списання кредиторської заборгованості»	узагальнюється інформація про доходи від списання кредиторської заборгованості, що виникла в ході операційного циклу, по закінченні строку позовної давності.
718	«Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів»	узагальнюється інформація про отримані підприємством гранти, асигнування та субсидії.
719	«Інші доходи від операційної діяльності»	узагальнюється інформація про інші доходи від операційної діяльності, які не знайшли відображення на інших субрахунках рахунку №71 «Інший операційний дохід», зокрема про доходи від операцій з тарою, від інвентаризації тощо

Дані про доходи з первинних документів відображаються в облікових регістрах, які потім використовуються для заповнення Головної книги і фінансової звітності. Таким чином для визначення фінансового результату і заповнення фінзвітності необхідним є використання інформації не лише із первинних документів, а й зведеної інформації із облікових регістрів та Головної книги.

Взаємозв'язок даних про доходи підприємства в різних документах, наведений на рисунку 1.3.4. Взаємозв'язок облікової інформації, наведений на рисунку 1.3.4, є важливим для спрощення процесу документування та складання фінансової звітності, а в подальшому і податкової.

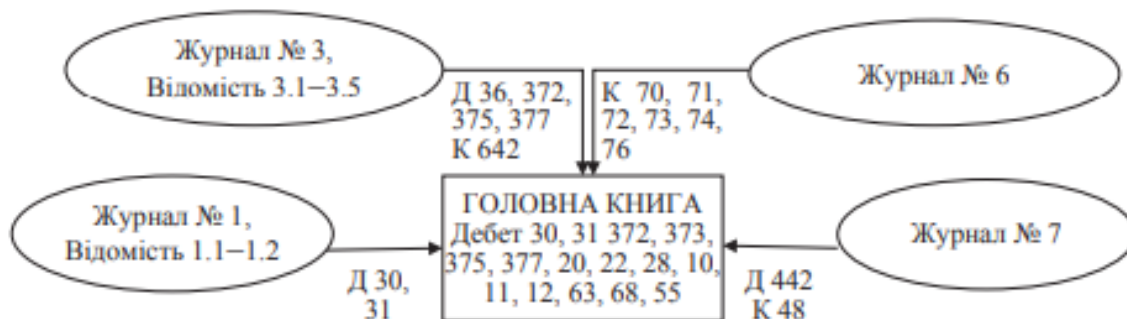

Рис. 1.3.4. Взаємозв'язок облікових регістрів та Головної книги для відображення доходу у фінансовій звітності.

Основним обліковим регістром, де відображаються доходи підприємства, є Журнал 6 (табл. 1.3.10), затверджений Міністерством фінансів України. Проте цей журнал не повністю задовольняє користувачів, оскільки відображає лише інформацію облікового характеру і мало придатний для аналізу та управління. Тому, доцільно удосконалити цей журнал, а саме відображати в аналітичних даних суми, які включаються до доходів за Податковим кодексом України. Це не лише полегшить роботу бухгалтера при заповненні Декларації з податку на прибуток, а й дозволить надавати рекомендації керівництву щодо підготовки документації за певним видом діяльності, підготовки аналітичної інформації для ухвалення рішень управлінським персоналом.

Також у Журналі 6 до аналітичних даних доцільним є внесення інформації по доходах від припиненої діяльності, що полегшить роботу бухгалтера під час заповнення нової форми звіту про сукупний дохід, де таку інформацію варто надавати.

Таблиця 1.3.10.

Журнал №6 та відомості до нього

Номер журналу	Номер відомості	Зміст
1	2	3
6		Журнал №6 ведеться по кредиту рахунків: 36 "Розрахунки з покупцями та замовниками" 70 "Доходи від реалізації" 71 "Інший операційний дохід" 72 "Дохід від участі в капіталі" 73 "Інші фінансові доходи" 74 "Інші доходи" 75 "Надзвичайні доходи" 79 "Фінансові результати"
	6.1	Дана відомість являється реєстром документів по реалізації готової продукції та біологічних активів (безготівкові розрахунки)
	6.2	В даній відомості відображаються дані щодо обліку реалізації товарів, робіт й послуг, а також виробничих запасів (безготівкові розрахунки)
	6.3	Дана відомість є реєстром первинних документів з реалізації продукції, біологічних активів, товарів, робіт і послуг, а також виробничих запасів за готівку (за цінами реалізації)
	6.3a	Дана відомість є реєстром документів по реалізації продукції, біологічних активів, товарів, робіт та послуг, виробничих запасів за готівку (за обліковими цінами)
	6.4	Відомість аналітичного обліку реалізації продукції, біологічних активів, товарів, робіт та послуг, виробничих запасів
	6.5	Дана відомість являється основною книгою для ведення аналітичного обліку реалізації продукції та біологічних активів, товарів, робіт та послуг, а також виробничих запасів
	6.6	Дана відомість аналітичного обліку є реєстром по рахунку 36 "Розрахунки з покупцями і замовниками"
	6.7	Дана відомість для відображення аналітичних даних про доходи підприємства по рахункам: 71, 72, 73, 74, 75, 79
	6.8	Ця відомість являється оборотною відомістю по аналітичних рахунках із реалізації продукції підприємства, біологічних активів та товарів, а також робіт та послуг, виробничих запасів

Узагальнення у звітності всієї інформації є завершальним етапом процесу документування обліку доходів. Фінансова звітність це така звітність, яка містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності і рух грошових коштів за звітний період. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» відображає порядок відображення доходів у звітності, П(С)БО 15 «Дохід» та порядком подання фінансової звітності, затвердженого Кабміном України та іншими документами.

Основна форма звітності у якій відображаються суми доходів є форма №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)». В цій формі відображаються фінансові результати (інформацію про доходи за звітний період та за аналогічний період попереднього року); величина сукупного доходу (розкриває інформацію про інший сукупний дохід й розрахунок його за період); елементи операційних витрат, а також розрахунок показників прибутковості акцій.

З моменту прийняття НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» відбулися зміни у відображенні доходів у фінансовій звітності. Стаття «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» відображає суму, що у попередній формі розподілялася на дохід від реалізації, ПДВ, акцизний збір й інші вирахування, тобто сьогодні дохід не відображається деталізовано, а в чистому вигляді. До складу Звіту включений розділ про сукупний дохід. Згідно з п. 3 НП(с)БО 1 сукупний дохід це зміни у власному капіталі підприємства протягом звітного періоду унаслідок господарських операцій та інших подій (за винятком змін капіталу за рахунок операцій з власниками). До цього розділу відносять дооцінку (уцінку) необоротних фінансових інструментів, активів, накопичені курсові різниці, частку іншого сукупного доходу в асоційованих і спільних підприємствах, а також інший сукупний дохід. Відповідно до національного положення інший сукупний дохід – це доходи і витрати, які не включені до фінансових результатів підприємства. Тобто до доходу з цього розділу включається лише позитивний результат за цими операціями.

Доходи підприємства відображаються у формі 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» (табл. 1.3.11).

Таблиця 2.2.1

Відображення інформації про доходи від основної діяльності у розділі I форми №2 «Звіт про фінансові результати»

Стаття	Код	Зміст	Джерело
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	Відображається загальний дохід від реалізації продукції, товарів, наданих робіт та послуг, знижок, а також повернення.	Джерелом інформації для цього ряду є обороти по дебету рахунків 701 «Доход від реалізації готової продукції», 702 «Доход від реалізації товарів», 703 «Доход від реалізації робіт і послуг», 705 «Перестраховання» у кореспонденції із Кт 791 (оборотом із субрахунком 704 «Утримання із доходу» не обліковують)
Інші операційні доходи	2120	Відображаються інші доходи, які не включені до доходів від реалізації товарів, робіт, послуг, які були отримані підприємством у рамках операційної діяльності	Оборот за дебет 71 «Інший операційний дохід» у кореспонденції із Кт 791

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД», ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТДВ «Яготинський маслозавод».

ТДВ «Яготинський маслозавод» (Товариство з додатковою відповідальністю) є одним із найбільших національних виробників молочної продукції. Розташований ТДВ «Яготинський маслозавод» за адресою: 07700, Київська обл., Яготинський район, м. Яготин, вул. Шевченка, будинок 213.

Яготинський маслозавод був заснований у 1956 року. Наприкінці 1992 року Яготинський маслозавод став на шлях роздержавлення власності. Спочатку було створене Орендне підприємство «Яготинський маслозавод», а у липні 1995 року згідно з планом приватизації, затверджений Яготинською держадміністрацією, все майно підприємства викупили працівниками даного підприємства, виробники сировини і працівники бюджетних установ, і вже у 1996 році він зареєстрований як відкрите акціонерне товариство «Яготинський маслозавод».

В 2006 році ТДВ «Яготинський маслозавод» ввійшло до АТ «Молочний Альянс». ЗАТ «Молочний альянс» - холдингова компанія із статутним фондом 23,50 млн. грн. Результатом входження ТДВ «Яготинський маслозавод» до такої потужної холдингової компанії як АТ «Молочний альянс» стало покращення фінансово-майнового стану маслозаводу, відбулась повна оптимізація зв'язків із постачальниками,

посередниками, споживачами через налагоджену структуру взаємодії та були створені готові бази даних, а також відбулось покращення інформаційного забезпечення підприємства та додаткова підтримка у конкурентній боротьбі.

Кількість працівників на заводі становить більше 900 осіб.

Дане підприємство займається переробленням молока та виготовленням з нього молочних продуктів. На підприємстві використовуються такі КВЕДи: 10.51; 49.41; 47.11; 46.33; 46.71; 47.30, а саме:

- перероблення молока, виробництво масла та сиру;
- вантажний автомобільний транспорт;
- роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;
- оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами;
- оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами;
- роздрібна торгівля пальним

На сьогоднішній день Яготинський маслозавод налічує 36 видів молочної продукції під ТМ «Яготинське».

Предметами діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» є:

- виробництво напоїв на основі молока;
- виробництво вершків з незбираного молока та згущеного молока з цукром або без цукру;
- виробництво вершкового масла з коров'ячого молока і топленого масла (молочного жиру);
- виробництво йогурту;
- виробництво твердого та м'якого сиру;
- виробництво сироватки;
- заготівля молока, переробка та виробництво сиру та молочних продуктів, спредів, сирних продуктів;

- виробництво молока та вершків у твердій формі;
- виробництво інших молочних продуктів;
- неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

Вершкове масло ТМ «Яготинське» є візитною карточкою заводу. Даний вид масла майже за 60-річну історію свого існування, отримало багато нагород, високу репутацію й любов українців. Також гордістю маслозаводу кисломолочний продукт закваска «Яготинська». Закваска має підвищений вміст спеціально підібраних корисних молочнокислих бактерій, що забезпечують м'який приємний смак та виняткову користь для організму. Яготинський маслозавод першим створив нову товарну категорію на українському молочному ринку – відбулась розробка та налагодження випуску готових до вживання заквасок. Постійне зростання обсягів виробництва і реалізації заквасок (з 300 до 30 000 літрів на добу за десять років існування закваски) говорить про стрімкий розвиток категорії заквасок.

На всіх підприємствах діють системи управління якістю, що було створено для підвищення ефективності управління виробництвом та конкурентоспроможності продукції.

Завдяки установці нового обладнання на маслозаводі стало можливим виробництво нових асортиментних позицій під ТМ «Яготинське» - це сир «Домашній», термостатна продукція (простокваша, ряжанка, сметана з печі), Геролакт та Какао. У цеху кисломолочної продукції відбулася реконструкція технологічних ліній із вводом в експлуатацію 17 ємностей загальним об'ємом 92 м³ для приготування різних видів кисломолочної продукції, двох установок для пастеризації та охолодження з виробничою потужністю 10 000 та 5 000 літрів на годину, фасувальних автоматів і ємностей для ферментації. В автоматичному і напівавтоматичному режимі працює все нове обладнання, що в свою чергу, забезпечує приготування кефіру, йогурту, ряжанки, пряженого і пастеризованого молока.

Для поліпшення якості всієї продукції, на Яготинському маслозаводі було встановлено надсучасне високотехнологічне обладнання закритого циклу від світових брендів. Таке обладнання виключає втручання людини у виробничий процес, починаючи від забору сировини та закінчуючи фасуванням готової продукції.

З моменту заснування підприємства продукція Яготинського маслозаводу високо оцінюється на загальнодержавному рівні, має багато нагород і дипломів.

Виконавчим органом акціонерного Товариства, який здійснює керівництво його поточною діяльністю, є Правління. Виконавчий орган Товариства підзвітний Загальним зборам акціонерів та Наглядовій раді і організує виконання їх завдань. Загальні збори акціонерів та Наглядова рада можуть винести рішення про передачу частини належних їм прав до компетенції Виконавчого органу.

Правління Товариства в межах визначених Статутом та Наглядовою радою лімітів повноважень здійснює організацію та управління поточною діяльністю Товариства, організацію планування всіх процесів та складання звітності, контролює кадрову роботу, відносини із трудовим колективом та його органами, діловодства, контроль за рухом матеріальних й грошових цінностей, а також прийняття рішень із інших питань, які не відносяться до компетенції загальних зборів акціонерів або Наглядової ради Товариства, якщо інше не буде передбачено самим рішенням зборів акціонерів.

Посадовими особами товариства є: Голова Правління та члени Правління Товариства, Голова та члени Наглядової Ради Товариства, Голова та члени Ревізійної комісії (ревізор) Товариства.

Посадові особи органів Товариства не мають права розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність Товариства.

Посадові особи органів Товариства повинні діяти в інтересах Товариства, дотримуватися вимог законодавства, положень Статуту та інших документів Товариства.

Посадові особи органів Товариства несуть відповідальність перед Товариством за збитки, завдані Товариству своїми діями (бездіяльністю), згідно із законом.

У разі, якщо відповідальність несуть кілька осіб, їх відповідальність перед Товариством є солідарною.

Структура управління ТДВ «Яготинський маслозавод» відображена у додатку А.

За останні два роки обсяги виробництва і реалізації продукції, що виробляється на ТДВ «Яготинський маслозавод» збільшилось (табл. 2.1.1).

Таблиця 2.1.1.

Обсяги виробництва і реалізації основних видів продукції на ТДВ
«Яготинський маслозавод» за 2020-2021 рр..

№ п/п	Основний вид продукції	Обсяг виробництва				Обсяг реалізованої продукції			
		2020 р.		2021 р.		2020 р.		2021 р.	
		Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%
1	Молоко питне	834000	56,8	867421	58,3	861313	50,1	922546	49,9
2	Кисломолочна продукція	883622	36	896808	34,1	1021813	34,9	1138449	34,2
3	Сирно-творожна продукція	268511	3,9	340753	4,7	322666	3,8	400812	4,2

Як видно з даних таблиці 2.1.1 обсяг виробництва молока питного у 2021 році збільшився порівняно з 2020 роком на 33421 тис. грн., кисломолочної та сирно-творожної продукції відповідно на 13186 тис. грн. та 72242 тис. грн. Таке зростання прямопропорційно вплинуло на збільшення обсягів реалізації, відповідно на молоко питне на 61233 тис. грн., кисломолочна та сирно-творожна продукція відповідно на 116636 тис. грн. та 78146 тис. грн. Найбільшу питому вагу у структурі виробництва становить молоко питне, питома вага якого у 2021 році становить 58,3%, що на 1,5% більше ніж у 2020 році. Структуру виробництва за основними видами продукції відображено на діаграмі 2.1.1.

Рис. 2.1.1. Структура виробництва ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2021 році.

Динаміку обсягів реалізації на ТДВ «Яготинський маслозавод» відображено на рисунку 2.1.2.

Рис. 2.1.2. Динаміку обсягів реалізації на ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 роки.

На базі форми № 2 «Звіт про фінансові результати» проаналізуємо зміни, які відбулись на протязі двох останніх років у фінансово-економічних показниках діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» (табл. 2.1.2).

Таблиця 2.1.2.

Фінансові результати діяльності

ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 р.

Показники	Роки		Відхилення	
	2020	2021	Абсолютне	Відносне, %
1. Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	4028859	4262549	233690	5,80
2. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3495741	3166323	-329418	-9,42
3. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2566752	2657868	91116	3,55
4. Валовий прибуток (збиток)	928989	508455	-420534	-45,27
9. Прибуток (збиток) від операційної діяльності	297379	223338	-74041	-24,90
14. Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	221378	153739	-67639	-30,55
15. Податок на прибуток	36637	24192	-12445	-33,97
16. Чистий прибуток, тис. грн.	184741	129547	-55194	-29,88

Виходячи з даних таблиці 2.1.2 видно, що за рахунок збільшення собівартості реалізованої продукції на 3,55% чистий дохід від реалізації зменшився у 2021 році порівняно з 2020 роком на 329418 тис. грн. або на 9,42%. На зростання собівартості реалізованої продукції вплинуло збільшення витрат на закупівлю сировини, на транспортування та зберігання продукції, що в свою чергу впливає на формування цін на продукцію. Валовий прибуток ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2021 р. зменшився на 420534 тис. грн або на 45,27%.

ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2021 р. отримало прибуток від операційної діяльності, але у порівнянні із 2020 роком він скоротився на 74041 тис. грн. або на 24,9%.

Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування в 2020 році склав 221378 тис. грн, що на 67639 тис. грн (30,55%) менше, ніж у 2021 році.

Чистий прибуток ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2021 році становить 129547 тис. грн., що на 55194 тис. грн. менше порівняно із 2020 роком.

У таблиці 2.1.3 проведемо аналіз основних техніко-економічних показників виробничо-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» за останні два роки.

Таблиця 2.1.3.

Техніко-економічні показники господарської діяльності ТДВ
«Яготинський маслозавод» за 2020-2021 роки

№ п/п	Показник	Роки		Відхилення	
		2020	2021	Абсолютне	Відносне, %
1	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	3495741	3166323	-329418	-9,42
2	Фонд оплати праці працівників, тис. грн	146261,8	133401,8	-12860	-8,79
3	Чистий прибуток, тис. грн	184741	129547	-55194	-29,88
4	Середньооблікова чисельність працівників, осіб	948	918	-30	-3,16
5	Середньорічна оплата праці, тис. грн/особу	154,28	145,32	-8,97	-5,81
6	Виробіток на одного працівника, тис. грн/особу	2326,78	2681,71	354,93	15,25
7	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	294363	374736	80373	27,30
8	Віддача основних засобів, грн./грн.	7,49	6,57	-0,92	-12,33
9	Матеріальні витрати, тис. грн	2068674	3111347	1042673	50,40
10	Матеріаловіддача, грн/грн	1,07	0,79	-0,28	-25,79
11	Середньорічні залишки обігових коштів, тис. грн	904067	991919,5	87852,5	9,72
12	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	2566752	2657868	91116	3,55
13	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	73,43	83,94	10,52	14,32
14	Коефіцієнт оборотності обігових коштів, обертів	3,87	3,19	-0,67	-17,45
15	Власний капітал, тис. грн	491532,50	560567	69034,50	14,04
16	Середньорічна вартість активів, тис. грн	1287529	1453257	165727,5	12,87
17	Рентабельність власного капіталу, %	37,58	23,11	-14,47	–
18	Рентабельність загальна (активів), %	14,35	8,91	-5,43	–

На базі таблиці 2.1.3 можна зробити наступні висновки по основним техніко-економічним показникам діяльності маслозаводу за останні два роки:

1. У 2021 році величина чистого доходу від реалізації товарів, робіт, послуг зменшився на 329418 тис. грн. і становив 3166323 тис. грн. , що на 9,42% менше ніж у 2020 році.

2. За рахунок зростання обсягів виробленої і реалізованої продукції величина собівартості реалізованої продукції у 2021 році збільшилась на 91116 тис. грн. А за рахунок зростання витрат на збут, адміністративних витрат та фінансових витрат у 2021 році ТДВ «Яготинський маслозавод» скоротив свій чистий прибуток на 55194 тис. грн. або на 29,88%.

3. Фонд оплати праці працівників маслозаводу у 2021 році становив 133402 тис. грн, що на 8,79% менше ніж у 2020 році. На таке скорочення вплинуло зменшення чисельності працівників на 30 осіб, що відповідно вплинуло і на значення середньорічної заробітної плат, яка у 2021 році зменшилась порівняно з рівнем 2020 року на 5,81% що становить 8,97 тис. грн.

4. Рівень середньорічної оплати праці у 2021 році на ТДВ «Яготинський маслозавод» збільшився на 354,93 тис. грн/особу або на 15,25%. Це говорить про покращення рівня ефективності використання трудових ресурсів.

5. Середньорічна вартість основних засобів у 2021 році збільшилась на 80373 тис. грн, але рівень ефективності використання основних засобів зменшився порівняно із 2020 роком на 0,92 грн./грн. або на 12,33%.

6. Рівень витрат на 1 грн. реалізованої продукції у 2021 році збільшились порівняно з 2020 роком на 10,52 копійки що становить 14,32%. На таке зростання вплинуло зростання цін на матеріальні ресурси, збільшення собівартості 1 продукції та ціни за одиницю реалізованої продукції.

7. У зв'язку із зростанням обсягів виробництва у 2021 році рівень матеріальних витрат становив 3111347 тис. грн, що на 1042673 тис. грн.. більше ніж у 2020 році. А от матеріаловіддача мала тенденцію до зменшення

(на 0,28 грн./грн. або 25,79%), що говорить про неефективне використання матеріальних ресурсів маслозаводу.

8. Коефіцієнт обертання оборотних засобів зменшився на 0,67 оберти, що говорить про уповільнення обертання оборотних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод», або про уповільнення розрахунків за відвантажену продукцію.

У таблиці 2.1.4 проведено аналіз показників рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 роки.

Таблиця 2.1.4.

Аналіз рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 роки

Показник	2020 рік	2021 рік	Абсол. Відхилення	Відносне відх, %
Рентабельність активів	14,3	8,9	-5,4	-37,76
Рентабельність власного капіталу	37,6	23,1	-14,5	-38,6
Рентабельність реалізованої продукції	5,8	4,1	-1,7	-29,3
Період окупності капіталу	2,7	4,3	1,6	59,3

Виходячи з даних таблиці 2.1.4 видно, що рентабельність активів у 2021 році на ТДВ «Яготинський маслозавод» зменшилась 5,4% порівняно з 2020 роком. Рентабельність власного капіталу у 2021 році порівняно із 2020 роком зменшилась на 14,5%. Це є негативною тенденцією для підприємства. Рентабельність реалізованої продукції зменшилась фактично у 2021 році на 1,7%, що говорить про те, що продукція ТДВ «Яготинський маслозавод» користується попитом та чистий прибуток від її реалізації з кожним роком збільшується.

Показник періоду окупності капіталу відображає період, за який кошти, які були інвестовані в активи, будуть компенсовані чистим прибутком. У 2021 році порівняно із 2020 р. на ТДВ «Яготинський маслозавод» період окупності капіталу збільшився на 1,6 днів або на 59,3%, а це є негативним моментом у діяльності підприємства.

2.3. Економічний аналіз доходів підприємства

Аналіз доходів – це частина економічної стратегії підприємства, яка спрямована на створення економічних умов, які забезпечують відшкодування постійних витрат, покриття існуючих змінних витрат, що залежать від обсягу реалізації продукції, повної та своєчасної оплати всіх видів податків, обов'язкових платежів й забезпечення отримання прибутку.

Проведення економічного аналізу доходів підприємства передбачає:

- створення єдиної інформаційної бази для подальшого прийняття управлінських рішень;
- аналіз обсягів та складу доходів, аналіз факторів, які визначають їх розмір і рівень, визначення ступеня достатності отримання доходів для забезпечення самофінансування розвитку підприємства;
- формування політики отримання доходів й вибір інструментів і важелів їх реалізації;
- розробку прогнозу можливих варіантів отримання доходів за видами діяльності та їх експертизу щодо можливості реалізації;
- формування оптимального варіанта плану доходів підприємства.

Метою аналізу доходів є оцінка кінцевих результатів діяльності підприємства, вивчення основних причин, їх зміни у динаміці і порівняння з аналогічними підприємствами в регіоні, з показниками підприємств конкурентів.

Завданнями аналізу доходів підприємства є:

- оцінка виконання плану, динаміки та структури доходів підприємства;
- оцінка впливу факторів на доходи підприємства;
- пошук резервів збільшення доходів;
- обґрунтування та розробка заходів щодо використання виявлених резервів.

Джерела інформації для проведення економічного аналізу доходів від основної діяльності підприємства відображено у таблиці 2.3.1.

Таблиця 2.3.1.

Інформаційне забезпечення аналізу доходів підприємства

№ з/п	Група	Джерела інформації
1	2	3
1	Первинні документи	Розрахунки та довідки бухгалтерії, накладні, рахунки, товарно-транспортні накладні тощо
2	Облікові	Журнали 6 і 7
3	Дані рахунків бухгалтерського обліку	44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)", рахунки класів 7 "Доходи і результати діяльності", 8 "Витрати за елементами", 9 "Витрати діяльності"
4	Фінансова звітність	Ф.№ 1 "Баланс", ф. №2 "Звіт про фінансові результати", ф. № 3 "Звіт про рух грошових коштів", ф. № 4 "Звіт про власний капітал", ф. № 5 "Примітки до річної фінансової звітності"
5	Податкова звітність	Декларація про податок на прибуток підприємства
6	Статистична звітність	Ф. № 1 "Звіт про основні показники діяльності підприємства, ф. № 1-Б "Звіт про фінансові результати, дебіторську та кредиторську заборгованість", ф. № 1-ПП "Звіт про суми отриманих пільг з оподаткування в розрізі окремих видів податків і пільг з кожного виду податку", ф. № 22 - послуги "Звіт про обсяг реалізації платних послуг населенню", ф. № 2-Б "Звіт про випуск, реалізацію та обіг цінних паперів"
7	Інші джерела	Бізнес-план, фінансовий план, управлінська (внутрішня) звітність, матеріали маркетингових досліджень, матеріали ревізій або аудиторських перевірок, результати попередніх аналітичних досліджень тощо

Методика аналізу доходів здійснюється як за доходами в цілому по підприємству, так і за їх джерелами надходження.

Одними з методичних підходів до аналізу доходів підприємства є:

1. Горизонтальний аналіз доходів – порівняння показників звітного періоду з показниками минулих періодів.

2. Вертикальний (структурний) аналіз доходів – структурний аналіз доходів підприємства за джерелами їх надходження.

3. Порівняльний аналіз доходів: порівняльний аналіз показників підприємства та галузі в цілому, порівняльний аналіз показників

підприємства з його конкурентами, порівняльний аналіз звітних та планових показників.

4. Факторний аналіз доходів – статистичний метод аналізу впливу окремих факторів (чинників) на результативний показник. За допомогою нього можна розрахувати суму впливу даних факторів, на основі яких визначити невикористані можливості щодо збільшення доходу підприємства. Для проведення факторного аналізу доходів потрібно підготувати необхідну інформацію та розрахувати показники, які впливають на дохід

Зростання обсягів виробництва продукції являється одним з головних факторів виходу із економічної кризи підприємства, а тому повинен забезпечуватися інтенсифікацією щодо використання його виробничих ресурсів за рахунок впровадження досягнень науково-технічного прогресу. Таким чином, при проведенні аналізу обсягів виробництва та впливу факторів на нього особливу увагу необхідно приділити дослідженню впливу екстенсивних і інтенсивних факторів на приріст обсягу продукції.

Екстенсивний (об'ємний) фактор виробництва характеризує зміну чисельності працівників підприємства, зміни що відбуваються у структурі основних засобів, рівень матеріальних витрат.

Інтенсивні фактори виробництва – це показники, які отримують шляхом спеціальних розрахунків, наприклад до них можна віднести рівень продуктивності праці одного працівника, віддача основних засобів, рівень матеріаловіддачі. У процесі проведення економічного аналізу визначається питома вага приросту обсягу продукції за рахунок впливу екстенсивних і одночасно інтенсивних факторів. Якщо така питома вага впливу відповідних інтенсивних факторів переважає, то це говорить про те, що дане підприємство має інтенсивний шлях розвитку. Вплив факторів на результативний показник проводять за спеціальними факторними моделями використовуючи при цьому способи детермінованого аналізу.

Для проведення факторного аналізу обсягів виробництва на практиці доцільно використовувати такі факторні моделі:

1. Вплив зміни трудових факторів на зміну обсягу виробництва продукції:

$$ВП_T = ПП * K_{ПВП}, \quad (2.3.1)$$

де ПП – продуктивність праці, тис.грн./особу; $K_{ПВП}$ – чисельність промислово–виробничого персоналу, осіб.

2. Вплив зміни факторів засобів праці та їх використання:

$$ВП_{ОВЗ} = ОВЗ * ФВ, \quad (2.3.2)$$

де $ВП_{ОВЗ}$ – середньорічна вартість основних виробничих засобів, тис. грн.; ФВ – фондвіддача, грн/грн.

3. Вплив зміни предметів праці та їх використання:

$$ВП_M = МВ * М, \quad (2.3.3)$$

де МВ – матеріаловіддача, грн/грн; М – вартість матеріальних витрат, тис. грн.

У таблиці 2.3.2 проведено аналіз динаміки показників, які можуть впливати на зміну обсягів виробленої продукції та як наслідок на зміну доходу підприємства.

Таблиця 2.3.2.

Аналіз динаміки показників прямого впливу на обсяг виробленої продукції на ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 рр..

№ п/п	Показники	2020 рік	2021 рік	Абс. відх., +/-
А	Б	В	Г	Д
1.	Обсяг виробництва у діючих цінах, тис. грн.	1986133	2104982	118849
2.	Продуктивність праці, тис. грн./особу	2326,78	2681,71	354,93
3.	Чисельність працівників, осіб	948	918	-30
4.	Середня річна вартість основних засобів, тис. грн.	294363	374736	80373
5.	Віддача основних засобів, грн/грн.	7,49	6,57	-0,92
6.	Вартість матеріальних витрат, тис. грн.	2068674	3111347	1042673
7.	Матеріаловіддача, грн./грн.	1,07	0,79	-0,28

Проведемо факторний аналіз динаміки обсягів виробленої продукції на ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 роки:

I. Зміна обсягу виробленої продукції за рахунок зміни:

➤ чисельності працюючих

$$\Delta ВПч = \Delta K_{ПВП} * ПП_0 = -30 * 2326,78 = -69803,4 \text{ тис. грн.}$$

➤ продуктивності праці:

$$\Delta ВП_{ПП} = \Delta ПП * K_{ПВП1} = 354,93 * 918 = 325825,74 \text{ тис. грн.}$$

Виходячи з отриманих результатів можна сказати, що за рахунок скорочення чисельності працюючих обсяги виробництва на ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2021 році скоротилися порівняно з 2020 роком на 69803,4 тис. грн., а за рахунок зростання середньорічної продуктивності праці зросли на 325825,74 тис. грн.

II. Вплив факторів засобів праці та ефективності їх використання на зміну обсягів виробництва:

- за рахунок зміни середньорічної вартості основних засобів:

$$\Delta \text{ВП}_{\text{ОВЗ}} = \text{ФВ0} * \Delta \text{ОВЗ} = 80373 * 7,49 = 601993,77 \text{ тис. грн.}$$

- за рахунок зміни ефективності використання основних засобів:

$$\Delta \text{ВП}_{\text{ФВ}} = \text{ОВЗ1} * \Delta \text{ФВ} = -0,92 * 374736 = -344757,12 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином можна сказати, що за рахунок зростання середньорічної вартості основних засобів обсяг виробленої продукції збільшився на 601993,77 тис. грн.. За рахунок не ефективного використання основних засобів у 2021 році обсяг виробництва скоротився на 344757,12 тис. грн.

III. Вплив зміни предметів праці та їх ефективного використання на зміну обсягів виробництва:

- за рахунок зміни матеріальних витрат:

$$\Delta \text{ВП}_{\text{М}} = \Delta \text{М} * \text{МВ0} = 1042673 * 1,07 = 1115660,11 \text{ тис. грн.}$$

- за рахунок зміни ефективності використання матеріалів:

$$\Delta \text{ВП}_{\text{МВ}} = \text{М1} * \Delta \text{МВ} = -0,28 * 2068674 = -579228,72 \text{ тис. грн.}$$

Зробимо висновки за отриманими результатами: у 2021 році у порівнянні з 2020 роком на ТДВ «Яготинський маслозавод» відбулось зростання обсягів виробництва за рахунок збільшення матеріальних витрат – на 1115660,11 тис. грн., а за рахунок зменшення рівня матеріаловіддачі обсяг виробництва скоротився на 579228,72 тис. грн.

На наступному етапі аналізу доходів підприємства проведемо аналіз його складу, структури та динаміки. Для цього розглянемо структуру не тільки доходів підприємства але й структуру його витрат, які були ним

понесені для отримання цих доходів. Такий аналіз доходів і витрат говорить про доцільність здійснення витрат порівняно із отриманими доходами.

У таблиці 2.3.3 проведено економічний аналіз структури доходів ДТВ «Яготинський маслозавод».

Таблиця 2.3.3.

Аналізу структури доходів
ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2021 рр..

№ зп	Показники	2020 рік		2021 рік		Відхилення		
		Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн..	Питома вага, %	Абсол. $\Delta \pm$	%	Пункт. структ.
	А	В	С	Д	Е	Ф	Г	Ж
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3160485	99,7	3166323	99,04	5838	100,18	-0,67
2	Інші операційні доходи	5869	0,019	3332	0,10	-2537	56,77	-0,08
3	Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0	0	0	0
4	Інші фінансові доходи	3503	0,011	2539	0,08	-964	72,48	-0,03
5	Інші доходи	19	0,001	24903	0,779	24884	У 131 раз	0,78
6	Разом	3169876	100	3197097	100	27221	100,86	-

Як видно з розрахунків таблиці 2.3.3 рівень чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) зріс у 2021 році порівняно з 2020 роком на 5838 тис. грн. або на 0,18%. Інші операційні доходи зменшились у 2021 році на 2537 тис. грн. Доходів від участі в капіталі на маслозаводі за останні два роки не було. Рівень інших фінансових доходів зменшився на 964 тис. грн. Значні зміни відбулись у інших доходах, їх величина у 2021 році збільшилась порівняно із 2020 роком на 24884 тис. грн. або у 131 раз. Таке значне зростання відбулось за рахунок отриманих ТДВ «Яготинський маслозавод» дивідендів від нерезидентів та доходи отримані від операцій з оренди. Найбільшу питому вагу як у 2020 так і у 2021 році становив чистий дохід, який відповідно дорівнює 99,7% та 99,04%.

РОЗДІЛ III. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Основні завдання аудиту доходів підприємства.

Основна мета аудиту доходів є встановлення достовірності, правдивості й законності відображення доходів у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності підприємства.

Основними завданнями аудиту доходів підприємства є:

1. Перевірка відповідності облікової політики підприємства щодо обліку доходів основної діяльності нормам діючого законодавства України.
2. Оцінка ефективності внутрішнього контролю доходів та фінансових результатів за напрямками діяльності підприємства (здійснюється шляхом проведення тестування).
3. Перевірка реальності і достовірності операцій із реалізації продукції, виконання робіт та надання послуг (така перевірка здійснюється вибірково).
4. Аудит повноти сформованих підприємством доходів від основної діяльності згідно П(С)БО 15 «Дохід» і Методичних рекомендацій.
5. Оцінка виконання договірних зобов'язань підприємством.
6. Аудит достовірності відображених даних про дохід від реалізації готової продукції, товарів, виконаних робіт або наданих послуг. Така перевірка здійснюється шляхом перевірки нормативних актів, про порядок визначення залікової маси та якості продукції, а також відповідних первинних документів, наприклад, товарно-транспортних накладних, журналів обліку готової і реалізованої продукції, актів виконаних робіт та інших документів), та реалізаційних цін, які зазначені у договорі.
7. Аудит відповідності указаних в облікових регістрах сум й періодів, до яких вони відносяться відповідним первинним документам, таким як прибутковим ордерам, накладним, податковим накладним, рахункам-фактурам, банківським випискам та іншим документам. При цьому також перевіряється наявність у документах всіх необхідних реквізитів (дата складання документу, назва підприємства і всі характеризуючі його

реквізити, господарська операція, одиниця виміру, посадові особи та їх підписи).

8. Перевірка відповідності сум, які зазначені у рахунках-фактурах, прибуткових накладних, видаткових накладних сумам, що зазначені у банківських виписках.

9. Аудит правильності віднесення доходів основного періоду до того періоду, у якому вони були отримані, а також порівняння даних первинних документів із даними бухгалтерських записів.

10. Перевірка стану наявної кредиторської заборгованості за встановленими критеріями, а також правильність оцінки такої заборгованості і визначення суми доходів від списання такої кредиторської заборгованості.

11. Оцінка наявного стану щодо внутрішнього контролю й аудиту за іншими доходами операційної діяльності.

12. Перевірка правильності відображення господарських операцій із реалізації готової продукції, товарів, виконаних робіт і наданих послуг. У ході такої аудиторської перевірки необхідно встановити санкціонованість операцій із реалізації продукції, робіт, послуг, повноти та своєчасності відображення таких операцій на відповідних субрахунках: 701 "Дохід від реалізації готової продукції", 702 "Дохід від реалізації товарів", 703 "Дохід від реалізації робіт і послуг", 704 "Вирахування з доходу". Також аудитор повинен встановити достовірність списання доходу від основної діяльності підприємства в кінці звітного періоду на субрахунок 791 "Результат операційної діяльності". Перевірку правильності щодо визначення фінансових результатів від основної діяльності потрібно проводити за видами продукції (робіт, послуг) та в цілому по підприємству.

13. Перевірка операцій із реалізації продукції та послуг за готівку працівникам підприємства. При цьому аудитор повинен вивчити записи в накладних, журналах реєстрації, дорожніх листках, нарядах на відрядну роботу, касовій книзі.

При проведенні аудиту доходів аудитор перевіряє основні документи (рис. 3.1.1).

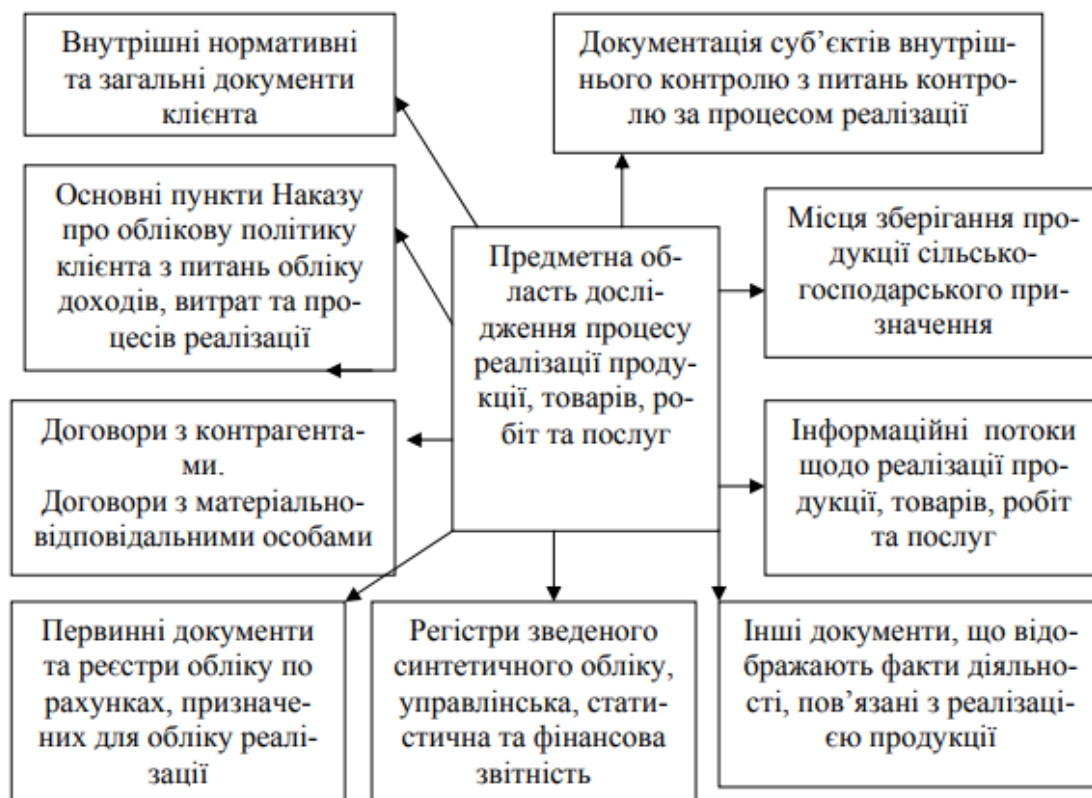

Рис. 3.1.1. Документи, що перевіряються при проведенні аудиту доходів

Послідовність проведення аудиту доходів основної діяльності відображено на рисунку 3.1.2.

При проведенні аудиту доходів підприємства аудитор повинен отримати достатні аудиторські докази, для того щоб сформулювати обґрунтовані висновки на яких ґрунтуватиметься думка аудитора. Аудиторські докази це інформація, яка використовується аудитором для формулювання висновків, на яких і ґрунтується його аудиторська думка. До аудиторських доказів належать первинні документи підприємства, облікові записи, які є підставою для складання фінансової звітності та підтверджена інформація з інших джерел.

Об'єкти аудиту доходів підприємства відображено на рисунку 3.1.3.

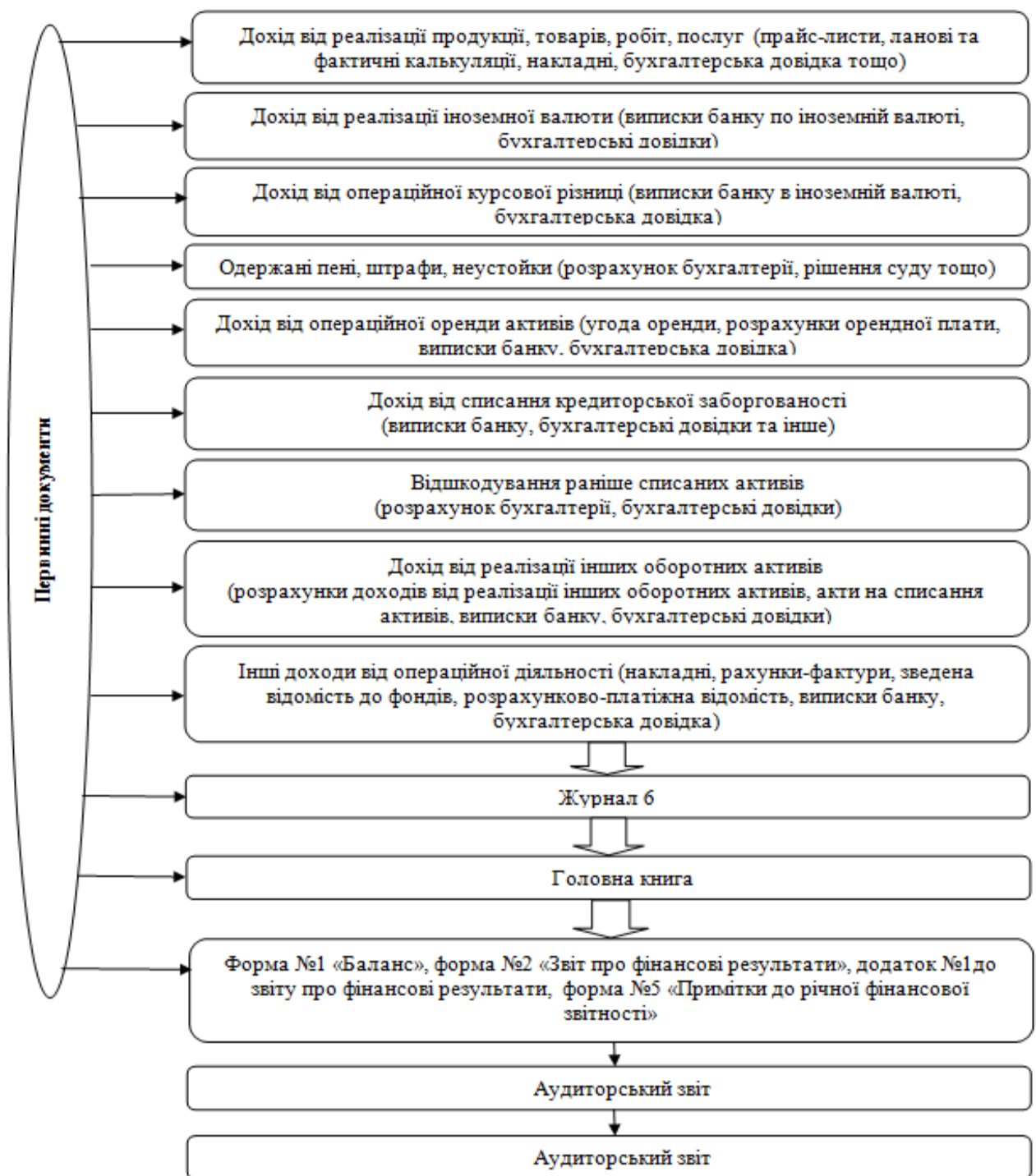

Рис. 3.1.2. Послідовність аудиту доходів підприємства.

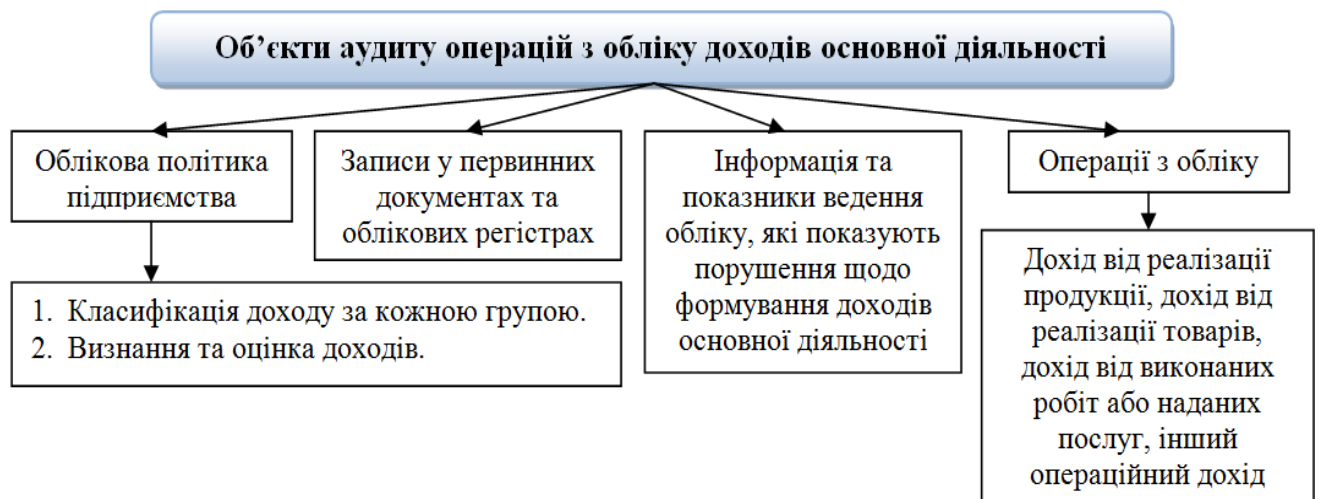

Рис. 3.1.3. Об'єкти аудиту доходів підприємства.

Однак слід сказати, що існують і певні недоліки, адже у діючих в Україні методичних вказівках та спеціальній науковій літературі, що розкривають методику і організацію аудиту доходів, насамперед звертають увагу на аудиторське підтвердження достовірності даних про доходи, процеси їх формування, при цьому ігноруючи реалізацію аналітичних процедур аудиту. Це обмежує функціональну значущість аудиторської діяльності і попит на виконання такого виду робіт.

В оцінках доходів підприємства за видами діяльності, важливим є не лише підтвердження повноти та достовірності інформації обліку і звітності на основі відповідних процедур аудиту, а і широке використання аналітичних процедур, які не тільки сприяють розв'язанню завдань оцінки достовірності, але і надають неупереджену інформацію про кон'юнктуру інтересів за цією проблематикою.

Доцільно виділити такі шляхи вдосконалення аудиту доходів діяльності підприємства з урахуванням практики та досвіду, які наведені на рисунку 3.1.4.

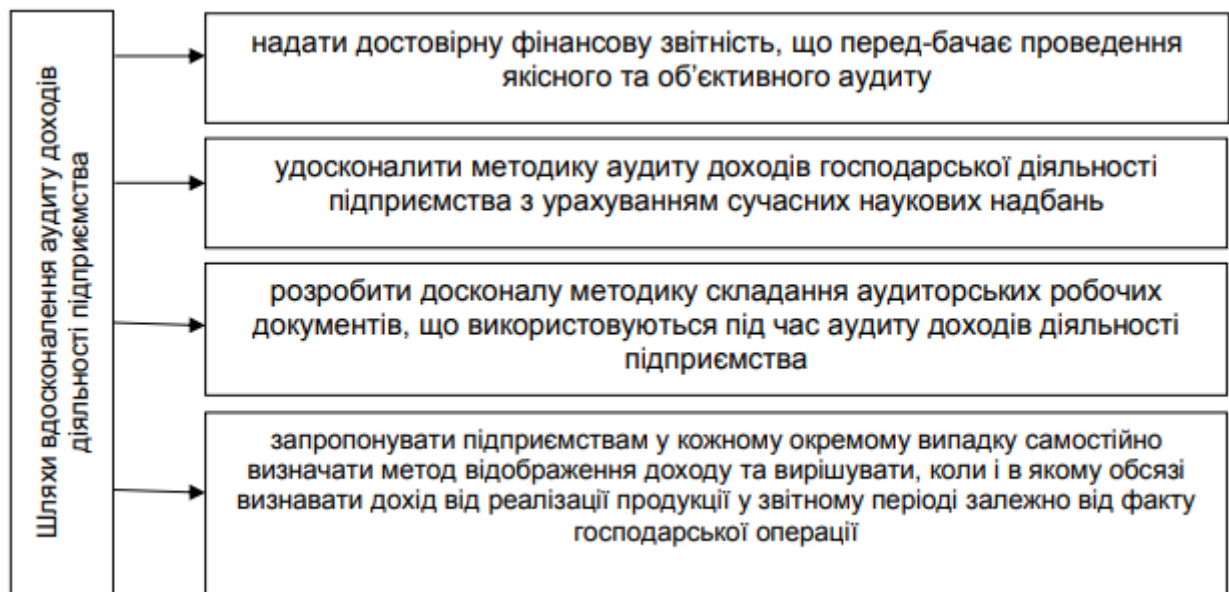

Рис. 3.1.4. Шляхи вдосконалення аудиту доходів підприємства.

Ефективна реалізація підготовчих процедур дозволяє приступити до основного етапу – проведення аудиту формування доходів підприємства. При цьому в рамках підготовчого етапу до проведення аудиту також має бути встановлено рівень суттєвості на основі визначеного рівня аудиторського ризику та показників матеріально-технічного забезпечення, або прибутку, чи іншого вагомого балансового показника по підприємству.

Рівень суттєвості в процесі аудиту формування доходів дозволяє встановити допустиму межу помилки. Перевищення даної допустимої межі вважається суттєвим, а виявлені помилки – такими, що не дозволяють висловити думку щодо достовірності даних по доходах підприємства та відповідно не дозволяють безумовно позитивно підтвердити достовірність такої звітності.

3.2. Методичний аспект проведення аудиту доходів підприємства.

Аудит формування доходів підприємства варто розпочати із встановлення дотримання принципів визнання доходів. Ключовим моментом по об'єкту, що заявлений для аудиту є підтвердження визнаних та

зафіксованих в системі обліку доходів підприємства. Підтверджуючими елементами для даної процедури виступають первинні документи, що засвідчують факт та обсяги доходів підприємства. Для забезпечення доказової сили первинні документи мають бути сформовані та оформлені відповідно до чинного законодавства. В них мають бути заповнені всі реквізити. Для забезпечення їх доказовості, вони мають містити підписи відповідальних осіб, а також печатки.

Не первинними, але підтверджуючими наміри щодо отримання доходів є договори купівлі-продажу. В рамках аудиту формування доходів у сільськогосподарському виробництві вони відіграють важливу роль. В процесі їх перевірки встановлюються всі суттєві моменти проведення операції, здійснення якої призвело до виникнення доходу на підприємстві. Відбувається визначення обсягів операції у натуральному та вартісному вимірнику. Це слугує підставою для:

- оцінки первинних документів з точки зору наявності підстав для проведення операцій та їх з точки зору повноти відображення в них з всіх операцій відповідно до умов, визначених в договорі;

- оцінки умов проведення операцій, які призвели до формування доходів на підприємстві.

Таким чином, на основі вивчення первинних документів, що підтверджують факт реалізації продукції або інших результатів функціонування підприємства формуються перші висновки щодо достовірності визнання та формування доходів підприємства.

Підтвердження фактів формування доходів відбувається також шляхом проведення зустрічних процедур, зокрема формування запитів до контрагентів із метою підтвердження показників доходів досліджуваного підприємства. Аудит формування доходів в значній мірі передбачає використання аналітичних процедур. На етапі оцінки договорів доцільно формувати висновки щодо економічної обґрунтованості їх укладання та економічної вигоди для підприємства. Для цього проводиться порівняння

запропонованих згідно договору цін із середніми ринковими та цінами конкурентів.

Проте, в рамках проведення оціночних процедур, тобто реалізації елементів аудиту ефективності, варто звертати увагу на виробничі потужності підприємства. Необхідно брати до уваги можливості підприємства зберігати таку продукцію протягом тривалого часу з метою її реалізації по більш високих цінах. У випадку зацікавленості замовника в рамках аудиту формування доходів може бути проведено оцінку ефективності розширення виробничих потужностей, наприклад шляхом інвестування коштів у будівництво нових складів. Оцінці підлягатиме окупність такого інвестиційного проекту, зокрема й за рахунок тривалішого зберігання продукції на підприємстві та встановлення більш високих цін на продукцію, що підлягає реалізації.

На першому етапі аудитор повинен скласти тест внутрішнього контролю аудиту доходів підприємства (табл. 3.2.1).

Таблиця 3.2.1

Тест внутрішнього контролю аудиту доходів підприємства

№	Зміст	Варіанти відповіді			Примітки
		Так	Ні	Інформація відсутня	
1.	Чи проводиться на підприємстві класифікація доходів згідно П(С)БО 15 "Дохід"	Так			
2.	Чи ведеться окремо облік різних видів доходів	Так			
3.	Чи існують особи, які відповідають за повноту і своєчасність відвантаження товарів, робіт та послуг	Так			
4.	Хто розробляє та затверджує цінову політику:	Так			Адміністративний директор
5.	Хто дає дозвіл на реалізацію продукції (робіт, послуг):	Так			Головний директор
6.	Чи погоджується із головним бухгалтером реалізація готової продукції, виконаних робіт і послуг, боржникам підприємства	Так			
7.	Хто приймає рішення про реалізацію продукції (робіт, послуг) пов'язаним особам	Так			Головний директор

8	Чи звіряються рахунки-фактури з затвердженими законодавчими нормами і документами з реалізації продукції (товарів)	Так			
9.	Чи звіряються дані аналітичного обліку по формуванню доходів:	Так			
	- з головною книгою;				
	- з журналами-ордерами				

На другому етапі аудитор переходить до планування аудиту доходів (табл. 3.2.2)

Таблиця 3.2.2.

План аудиторської перевірки доходів підприємства

№зп	Перелік аудиторських процедур
1	Перевірка відповідності облікової політики щодо обліку доходів нормам діючого законодавства
2	Перевірка правильності класифікації доходів за видами діяльності і звітними періодами
3	Перевірка первинних документів з обліку доходів
4	Аудит визнання та визначення доходів від реалізації
5	Аудит визнання і визначення доходів від іншої операційної діяльності
6	Контроль за відповідністю даних синтетичного й аналітичного обліку по рахункам 7 класу
7	Формулювання висновків за отриманими результатами проведеного аудиту

Після складання плану проведення аудиту доходів підприємства, аудитор формує програму аудиту (табл. 3.2.3.)

Таблиця 3.2.3

Програма аудиту доходів підприємства

Мета аудиту доходів підприємства:

1. За результатом існуючих операцій у процесі звичайної діяльності перевірити доходи, які були отримані у звітному періоді.
2. Перевірити правильність відображених доходів у звітності підприємства. Перевірити чи відповідають отримані доходи виставленим рахункам за відвантаженою продукцією (товари, виконані роботи, надані послуги).
3. Перевірити чи правильно розкрито доходи від різних видів діяльності у примітках до річної фінансової звітності підприємства.

№ зп	Питання перевірки	Процедури	Документи	Спосіб
1	2	3	4	5
1	Вивчення умов надходження доходів	Перевірка документів та опитування	Наказ про облікову політику	Суцільний
2	Перевірка дотримання політики господарюючого суб'єкта щодо надання кредитів покупцям, перевірка замовлень на продаж, процедур доставки та ціноутворення	Перевірка документів, співставлення	Книга реєстрації замовлень, рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, прайс-листи, номенклатура цін	Суцільний
3	Перевірка доходів від реалізації продукції	Перевірка документів, співставлення	Акти приймання-передачі виконаних робіт та наданих послуг, вимоги-накладні, лімітно-забірні картки, подорожні листи, калькуляційні відомості, рахунки-фактури, договори купівлі-продажу, товарно-транспортні накладні, платіжні вимоги, виписки банку, розрахунки бухгалтерії	Вибірковий
4	Перевірка правильності класифікації, оцінки та умов визнання доходів	Перевірка документів, співставлення	Розрахунки бухгалтерії	Вибірковий
5	Перевірка на співвідношення ціни реалізованої продукції, товарів, робіт, послуг з прейскурантною ціною	Перевірка документів, співставлення, слідкування	Прейскуранти, калькуляційні картки, розрахунки бухгалтерії, накладні, акти виконаних робіт	Вибірковий
6	Перевірка наявності дозволів на здійснення операцій із продажу, повноти виписки рахунків-фактур, касових надходжень, звірка кількості відвантаженої продукції за даними складського обліку, правильності відображення всіх реально здійснених операцій з продажу на рахунках бухгалтерського обліку	Хронологічна перевірка документів, співставлення	Книга реєстрації рахунків-фактур, касова книга, книги складського обліку, накладні на відвантаження продукції, товарно-транспортні накладні, реєстри бухгалтерського обліку, Головна книга	Суцільний
7	Перевірка достовірності відображення сум від реалізації продукції	Перевірка документів, співставлення	Реєстри бухгалтерського обліку, акти приймання, товарно-транспортні накладні	Вибірковий

8	Перевірка достовірності відображення сум від реалізації продукції	Перевірка документів, співставлення	Регістри бухгалтерського обліку, акти приймання, товарно-транспортні накладні	Вибірковий
9	Аналіз платежів, отриманих від замовників в погашення дебіторської заборгованості безготівковим розрахунком	Хронологічна перевірка документів, співставлення	Журнал з обліку дебіторської заборгованості, банківські виписки	Суцільний
10	Перевірка повноти обліку реалізації продукції	Перевірка документів, співставлення, аналіз порядкової нумерації документів	Товарно-транспортні накладні, рахунки-фактури, реєстри бухгалтерського обліку	Вибірковий
11	Перевірка своєчасності обліку доходів від реалізації	Перевірка документів, співставлення, перевірка дат у документах	Товарно-транспортні накладні, рахунки-фактури, журнал з обліку дебіторської заборгованості	Вибірковий
12	Перевірка правильності оцінки реалізації	Перевірка документів, співставлення, арифметична перевірка даних обліку	Рахунки-фактури	Вибірковий
13	Перевірка класифікації операцій з обліку доходів від реалізації	Перевірка документів, співставлення	Товарно-транспортні накладні, рахунки-фактури, бухгалтерські реєстри, Головна книга	Вибірковий
14	Встановлення повноти відображення даних щодо реалізації, відображення дебіторської заборгованості	Перевірка документів, співставлення	Бухгалтерські реєстри, Головна книга, журнал з обліку дебіторської заборгованості	Вибірковий
15	Перевірка правильності відображення результатів від реалізації	Перевірка документів, співставлення, арифметична перевірка даних обліку	Головна книга	Суцільний

Для проведення аудиту доходів від реалізації аудитор повинен мати уявлення про характер та особливості ринків збуту продукції обраного підприємства, інформацію про конкурентну ситуацію на цих ринках, а також про платоспроможність споживачів цієї продукції.

При перевірці операцій з реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) аудитор, з одного боку, використовує внутрішні джерела інформації (розрахунки собівартості реалізованої продукції, накладні на відвантаження готової продукції, акти ліквідації основних засобів), а з іншого - змішані (рахунки, виставлені господарюючим суб'єктом на оплату за відвантажену продукцію і акцептовані покупцями у встановленому порядку), які можуть бути підтверджені відомостями, отриманими від третіх сторін (підтвердження обсягу дебіторської заборгованості).

Аудитор повинен встановити, чи немає випадків нерівномірного відображення операцій по отриманню доходів обминаючи рахунок 70 «Доходи від реалізації», в'яснити чи правильно був визначений фінансовий результат від реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) за бартерною угодою; встановити правильність ведення аналітичного й синтетичного обліку рахунків 70 «Доходи від реалізації», 791 «Результат основної діяльності», 90 «Собівартість реалізації», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут».

Також аудитор повинен перевірити наявність дозволів на здійснення операцій з продажу й повноти виписки рахунків за книгою реєстрації або касових надходжень, провести звірку кількості відвантаженої продукції за даними складського обліку та документів на відвантаження продукції, перевірити правильність відображення здійснених операцій із продажу на рахунках бухгалтерського обліку. При цьому потрібно розуміти, що дані по проведеним операціям можуть бути не відображені в обліку або на рахунках відображені фіктивні операції.

Частиною перевірки щодо ефективності системи внутрішнього контролю є аудит повноти і достовірності відображення сум продажу на рахунках бухгалтерського обліку. При такій перевірці аудитор вибірково порівнює ряд записів у регістрах обліку із даними первинних документів (коносаментів, товарно-транспортних накладних тощо). Також аудитор проводить перевірку таких сум із документами, які засвідчують приймання

відвантаженої продукції (виконаних робіт, наданих послуг), для підтвердження того, що товари були дійсно відвантажені, роботи виконані послуги надані та право власності на них перейшло від виконавця до замовника (покупця).

При аудиті своєчасності обліку доходів від реалізації, аудитор порівнює дати, які зазначені у ТТН із датами відповідних рахунків-фактур; дати записів по рахунках обліку реалізації і дебіторської заборгованості. Розбіжності у датах свідчать про потенційні проблеми в обліку реалізації.

Таким чином, можна зробити висновок, що точний розрахунок сум продажу впливає на правильне виставлення рахунків-фактур за відвантажені товари, виконані роботи, надані послуги й подальше відображення цих даних в облікових регістрах.

Перевірка правильності оцінки реалізації представляє собою перерахунок даних обліку для виявлення можливих арифметичних помилок. У ході дослідження аудитор визначає кінцеві суми по рахункам-фактурам, здійснює перевірку самостійно підготовлених контрольних документів.

Якщо реалізація відбувається у іноземній валюті, потрібно перевірити застосування валютних курсів. Для цього потрібно курс, що використовувався підприємством, порівняти із курсом НБУ, що офіційно діяв на момент здійснення операції, а також перевірити дані про валютну систему продаж та її еквівалент у гривнях на правильність їх відображення у облікових регістрах.

Окрім повного і достовірного обліку даних щодо проданої продукції (виконаних робіт, наданих послуг) також важливо, щоб ці дані були правильно класифіковані та відображені в Звіті про фінансові результати.

В процесі перевірки класифікації операцій з обліку доходів від реалізації на підставі первинних документів визначається правильність відображення кореспонденції рахунків в облікових регістрах та у Головній книзі.

Повнота відображення даних щодо реалізації (продажу) в регістрах обліку (обліку розрахунків з покупцями та замовниками) є важливою, оскільки визначає можливість господарюючого суб'єкта контролювати оплату непогашеної дебіторської заборгованості.

У ході аудиту правильності класифікації всіх операцій із продажу, аудитор встановлює повноту відображення даних по реалізації. Аудитор повинен впевнитися, що при перевірці правильності рознесення даних регістру обліку продажу по рахунках Головної книги ці дані правильно відображені на рахунках обліку дебіторської заборгованості.

Використовуючи прийом арифметичної перевірки документів, аудитор у Головній книзі по рахунку 70 «Доходи від реалізації» перевіряє правильність визначення відповідних показників.

Важливим завданням аудиту ведення обліку прибутку підприємства є встановлення відповідності записів синтетичного та аналітичного обліку чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), валового прибутку, результату основної діяльності, результату фінансових операцій, результату іншої звичайної діяльності, записам у Головній книзі та формах бухгалтерської звітності.

У ході аудиту можуть бути виявлені такі порушення при веденні бухгалтерського обліку доходів:

- неправильна класифікація доходів підприємства;
- недотримання принципу нарахування та відповідності доходів й витрат підприємства;
- відсутність договорів або неправильне їх оформлення, які стали підставою для не відвантаження продукції та відповідного виникнення кредиторської заборгованості;
- неправильно обчислена сума отриманого доходу;
- навмисне віднесення сум доходів до складу інших доходів;
- неправильне визначення сум отриманого доходу від списання кредиторської заборгованості;

- помилки при розрахунку кредиторської заборгованості, що тягне навмисне заниження або завищення сум прямого списання кредиторської заборгованості із метою зменшення величини доходів звітного періоду і як наслідок - завищення суми оподаткованого прибутку;
- відсутність первинних документів з обліку доходів;
- при відображенні господарських операцій з формування доходів і списання їх на фінансові результати помилки у бухгалтерських проведеннях;
- невідповідність даних синтетичного та аналітичного обліку;
- не розкриття облікової політики щодо визнання доходу, включаючи спосіб визнання ступеню завершеності робіт, послуг, дохід від виконання яких визнається за ступенем їх завершеності;
- не зазначення у Примітках до річної фінансової звітності розподілу доходу за кожною групою доходів: дохід від реалізації продукції; інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи; надзвичайні доходи.

ВИСНОВКИ

Діяльність будь-якого підприємства направлена на досягнення певних стратегічних та тактичних цілей, які, як правило, передбачають покращення фінансово-економічних результатів діяльності підприємства, зокрема збільшення загальної величини його прибутку. Успішне, прибуткове функціонування підприємства у поточному періоді являється базою його розвитку у майбутньому.

Основним джерелом грошових надходжень на підприємство є дохід від основної діяльності, величина якого залежить від галузі діяльності підприємства, обсягів виробництва і реалізації, рівня впровадження науково-технічних розробок, підвищення рівня продуктивності праці, зниження собівартості продукції, покращення якості продукції та інше.

Головним складовим елементом доходу на підприємствах пивоварної промисловості є дохід від реалізації продукції власного виробництва яких залишається після вирахування усіх витрат (матеріальних, трудових, грошових) на виробництво і реалізацію продукції. Таким чином, одним з головних завдань підприємства є отримання максимального прибутку при найменших витратах, що в свою чергу, досягається шляхом дотримання суворого режиму економії під час витрачання коштів та найбільш ефективного їх використання.

Формування оптимального доходу підприємств в розмірах, які необхідні для покриття його поточних витрат, сплати податків та отримання прибутку, що дає змогу забезпечити розширене відтворення, є необхідною умовою функціонування будь-якого суб'єкта господарювання.

На практиці питанню щодо вивчення доходів від основної діяльності приділяється багато наукових досліджень, але хочеться зазначити, що визнання доходів від основної діяльності пивоварних підприємств під час отримання продукції власного виробництва, а не після її реалізації дещо спотворює фінансовий результат та не завжди корелює із принципом нарахування та відповідності доходів і витрат. Це зумовлює потребу у проведенні подальших наукових досліджень у цьому напрямку і відображає актуальність теми дослідження у даній дипломній роботі. Також залишаються невирішеними питання щодо формування облікової інформації з урахуванням ризиків,

притаманних пивоварній промисловості. Потребує поглибленого дослідження і методика контролю наслідків надзвичайних подій із розробленням відповідних рекомендацій для підприємств цієї сфери.

У вітчизняному бухгалтерському обліку методологічною основою формування інформації про доходи є П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати». У Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» задекларовано, що П(С)БО безпосередньо ґрунтуються на МСБО, а точніше не суперечать міжнародним стандартам. Це свідчить про те, що майже кожному П(С)БО відповідає певне МСБО та МСФЗ. Зокрема, П(С)БО 15 «Дохід» відповідає МСБО 18 «Дохід» та містить елементи МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу».

Згідно із МСБО 18 «Дохід», дохід – це валове надходження економічних вигод протягом певного звітного періоду, що виникає у ході звичайної діяльності підприємства, коли його власний капітал зростає у наслідок такого надходження, а не у наслідок внесків учасників капіталу.

Згідно П(С)БО 15 «Дохід» дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що в свою чергу зумовлює зростання власного капіталу підприємства (окрім внеску учасників) при умові, якщо оцінка такого доходу може бути достовірно визначена.

Згідно пп.14.1.56 ПКУ доходи – це загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України так і за її межами.

Доходи від основної діяльності включають:

- доходи від реалізації готової продукції;
- доходи від реалізації товарів;
- доходи від виконання робіт і послуг;
- виконання бартерних контрактів.

Як видно, для відображення доходів основної діяльності підприємства Планом рахунків бухгалтерського обліку передбачено рахунок 70 «Доходи від реалізації». Цей рахунок призначено для узагальнення інформації про доходи від

реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг, доходів від страхової діяльності, а також про суми знижок, наданих покупцям, та про інші вирахування з доходу.

Збільшення (одержання) доходу від реалізації відображається за кредитом рахунку 70 «Доходи від реалізації», а за дебетом відображають суми непрямих податків та списання доходів у порядку закриття на рахунок 79 «Фінансові результати».

Журнал 6 "Облік доходів і результатів діяльності" призначений для відображення операцій із доходами та результатами діяльності. У цьому Журналі відображають обороти за кредитом рахунків: 70 "Доходи від реалізації"; 71 "Інший операційний дохід"; 72 "Дохід від участі в капіталі"; 73 "Інші фінансові доходи"; 74 "Інші доходи"; 75 "Надзвичайні доходи"; 76 "Страхові платежі"; 79 "Фінансові результати".

Журнал 6 містить окремий II розділ "Аналітичні дані про доходи", де накопичується інформація про склад інших операційних доходів, доходів від участі в капіталі, інших фінансових та інших доходів, доходів від реалізації продукції (робіт, послуг) за бартерними контрактами, як за поточний період, так і за період з початку звітного року. Ці дані необхідні при складанні приміток до річної фінансової звітності.

Головними завданнями аналізу доходів основної діяльності є:

- аналіз обсягів виробництва і реалізації продукції;
- вивчення факторів впливу на обсяги виробництва продукції;
- вивчення обсягу, складових частин та динаміки доходів основної діяльності підприємства;
- пошук шляхів формування прибутку і проведення аналізу їх тенденцій та характер впливу на прибуток підприємства;
- дослідження майбутніх напрямів розподілення прибутку підприємства;
- обчислення впливу факторів на дохід від реалізації;
- пошук резервів збільшення доходів основної діяльності та розробка заходів, що є необхідними для використання знайдених резервів.

Основна мета аудиту доходів від основної діяльності є встановлення достовірності, правдивості та законності відображення доходів від основної діяльності у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності підприємства.

Основними завданнями щодо аудиту доходів основної діяльності підприємства є:

1. Перевірка відповідності облікової політики підприємства щодо обліку доходів основної діяльності нормам діючого законодавства України.
2. Перевірка реальності і достовірності операцій із реалізації продукції, виконання робіт та надання послуг (така перевірка здійснюється вибірково).
3. Аудит повноти сформованих підприємством доходів від основної діяльності згідно П(С)БО 15 «Дохід» і Методичних рекомендацій.
4. Оцінка виконання договірних зобов'язань підприємством.
5. Аудит відповідності указаних в облікових регістрах сум й періодів, до яких вони відносяться відповідним первинним документам, таким як прибутковим ордерам, накладним, податковим накладним, рахункам.
6. Перевірка відповідності сум, які зазначені у рахунках-фактурах, прибуткових накладних, видаткових накладних сумам, що зазначені у банківських виписках.
7. Аудит правильності віднесення доходів основного періоду до того періоду, у якому вони були отримані, а також порівняння даних первинних документів із даними бухгалтерських записів.
8. Перевірка стану наявної кредиторської заборгованості за встановленими критеріями, а також правильність оцінки такої заборгованості і визначення суми доходів від списання такої кредиторської заборгованості.
9. Перевірка правильності відображення господарських операцій із реалізації готової продукції, товарів, виконаних робіт і наданих послуг.
10. Перевірка операцій із реалізації продукції та послуг за готівку працівникам підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України затверджений Верховною Радою України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

3. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» 2258-VIII від 21.12.2017 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>

4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291, у редакції наказу Міністерства фінансів України від 09.12.2011 за № 1591, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28.12.2011 р. за № 1557/20295 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

5. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21.12.1999 р. за № 893/4186 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», наказ МФУ від 07.02.2013 р. №73, [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

7. Положення стандарт бухгалтерського обліку 15 «Доходи», затв. Наказом МФУ від 29.11.1999 № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>
9. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку, затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000р. №356
10. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені Наказом Мінфіну України від 28.03.2013 р. № 433 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dtk.com.ua/show/2cid010035.html>.
11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» № 929_013 від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013
12. Міжнародні стандарти фінансової звітності / за ред. С.Ф. Голова. – К.: Фенікс, 2009. – 367 с
13. Блонська В.І. Стратегія управління доходами торговельного підприємства в умовах розвитку ринкових відносин / В.І. Блонська // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.- техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2008. – Вип. 18.6. – С. 117-123.
14. Войнаренко М.П., Кузьміна О.М., Янчук Т.В. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією: навчальний посібник. – Вінниця: ПП Едельвейс і К, 2015. – 496 с.
15. Волкова Н.А. Організація та методика економічного аналізу: навчальний посібник / Н.А. Волкова, Н.Е. Подвальна – Одеса, ОДЕУ, ротاپринт, 2013. – 267 с.
16. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені Наказом Мінфіну України від 28.03.2013 р. № 433 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dtk.com.ua/show/2cid010035.html>.

17. НП(С)БО № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затв. Наказом МФУ від 07.02.2013 № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

18. Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики : [монографія] / Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. – 257 с.

19. Савченко В.Я. Аудит: Навч. пос. – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 328 с.

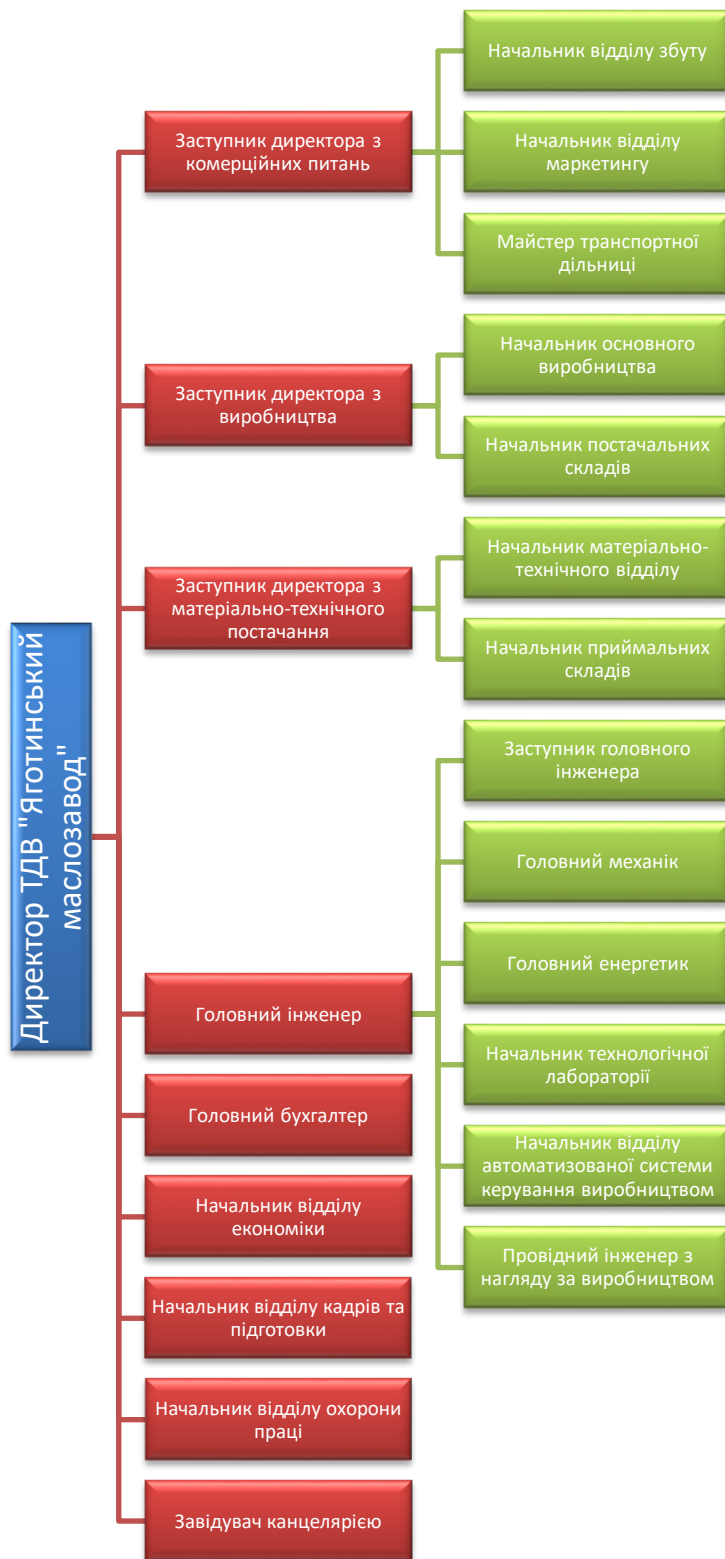
20. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 7-ме вид. допов. І перероб. – К.: Алерта, 2016. – 928 с.

21. Чернелевський Л.М., Слободян Н.Г., Михайленко О.В. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний: Підручник. – 2-ге вид-ня, перероб. Та допов. – К.: «Хай-тек Прес», 2014. – 640 с.

22. Доходи і витрати основної діяльності будівельних підприємств у системі обліку і контролю: Монографія. – Рівне: НУВГП, 2012. – 236 с.

23. Шмиголь Н.М. Економічна суть доходів та доходності в системі управління підприємством / Н.М. Шмиголь // Держава та регіон : наук.-виробн. журнал. – Сер.: Економіка та підприємництво. – Запоріжжя : Вид-во Класичного приватного університету. – 2009. – № 7. – С. 221-225.

ДОДАТКИ

Структура управління ТДВ «Яготинський маслозавод»

Підприємство Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод»
 Територія КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ
 Організаційно-правова форма господарювання ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
 Вид економічної діяльності Перероблення молока, виробництво масла та сиру
 Середня кількість працівників 948
 Одиниця виміру : тис. грн.
 Адреса 07700 Київська область Яготинський р-н м. Яготин вул. Шевченка, буд. 213, т.(04575) 5-59-88

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди		
2021	01	01
00446003		
3225510100		
250		
10.51		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2020 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	--	--
первісна вартість	1001	--	--
накопичена амортизація	1002	--	--
Незавершені капітальні інвестиції	1005	--	--
Основні засоби	1010	288984	299742
первісна вартість	1011	497008	555394
знос	1012	208024	255652
Інвестиційна нерухомість	1015	--	--
Довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	77225	77225
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	115
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	23633
Усього за розділом I	1095	366209	400715
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	111350	106923
Виробничі запаси	1101	70728	68487
Незавершене виробництво	1102	6042	4990
Готова продукція	1103	30856	30989
Товари	1104	3724	2457
Поточні біологічні активи	1110	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	315882	414886
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8745	8394
з бюджетом	1135	37	13105
у тому числі з податку на прибуток	1136	--	--
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	380464	386072
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	913	7416
Поточні фінансові інвестиції	1160	--	--
Гроші та їх еквіваленти	1165	33152	19270
Готівка	1166	23	19
Рахунки в банках	1167	33129	19251
Витрати майбутніх періодів	1170	187	197

Інші оборотні активи	1190	1011	130
Усього за розділом II	1195	851741	956393
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	--
Баланс	1300	1217950	1357108

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3797	3797
Капітал у дооцінках	1405	--	--
Додатковий капітал	1410	--	--
Резервний капітал	1415	--	--
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	450918	524553
Неоплачений капітал	1425	--	--
Вилучений капітал	1430	--	--
Усього за розділом I	1495	454715	528350
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	--	--
Довгострокові кредити банків	1510	--	--
Інші довгострокові зобов'язання	1515	163493	219143
Довгострокові забезпечення	1520	--	--
Цільове фінансування	1525	--	--
Усього за розділом II	1595	163493	219143
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	154819	129238
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	--	6225
товари, роботи, послуги	1615	155939	172321
розрахунками з бюджетом	1620	13066	14344
у тому числі з податку на прибуток	1621	9087	2807
розрахунками зі страхування	1625	1266	1486
розрахунками з оплати праці	1630	4645	5293
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1789	2988
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	215919	208694
Поточні забезпечення	1660	9567	14599
Доходи майбутніх періодів	1665	--	--
Інші поточні зобов'язання	1690	42732	54427
Усього за розділом III	1695	599742	609615
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	--	--
Баланс	1900	1217950	1357108

Генеральний директор

_____

(підпис)

Сіренко Олександр Олександрович

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

Каплій Оксана Олександрівна

		Дата	КОДИ
			01.01.2022
Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	за ЄДРПОУ	00446003
Територія	Київська область, м.Яготин	за КОАТУУ	3225510100
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з додатковою відповідальністю	за КОПФГ	250
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51
Середня кількість працівників: 918			
Адреса, телефон: 07700 м.Яготин, Шевченка, 213, (04575)5-59-88			
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☐		
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☒		

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2021 р.
Форма №1

		Код за ДКУД	
		1801001	
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	0
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	299 742	449 730
первісна вартість	1011	555 394	745 525
знос	1012	(255 652)	(295 795)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	77 225	52 495
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	115	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	23 633	19 734
Усього за розділом I	1095	400 715	521 959

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	106 923	166 210
Виробничі запаси	1101	68 487	80 177
Незавершене виробництво	1102	4 990	5 528
Готова продукція	1103	30 989	75 317
Товари	1104	2 457	5 188
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	414 886	443 374
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	8 394	7 737
з бюджетом	1135	13 105	912
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	19
із внутрішніх розрахунків	1145	386 072	389 781
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7 416	7 765
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	19 270	10 217
Готівка	1166	19	2
Рахунки в банках	1167	19 251	10 215
Витрати майбутніх періодів	1170	197	249
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	130	1 182
Усього за розділом II	1195	956 393	1 027 446
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 357 108	1 549 405

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	524 553	587 459
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	528 350	592 784

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	219 143	201 451
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	219 143	201 451
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	129 238	216 608
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	6 225	8 185
товари, роботи, послуги	1615	172 321	201 194
розрахунками з бюджетом	1620	14 344	4 840
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 807	499
розрахунками зі страхування	1625	1 486	1 794
розрахунками з оплати праці	1630	5 293	6 461
одержаними авансами	1635	0	25
розрахунками з учасниками	1640	2 988	1 790
із внутрішніх розрахунків	1645	208 694	290 562
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	14 599	17 938
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	54 427	5 773
Усього за розділом III	1695	609 615	755 170
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 357 108	1 549 405

Керівник

Косяченко Сергій Олександрович

Головний бухгалтер

Каплій Оксана Олександрівна

Підприємство Товариство з додатковою відповідальністю
«Яготинський маслозавод»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2021	01	01
00446003		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2020 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3495741	3201672
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2566752)	(2342351)
Валовий: прибуток	2090	928989	859321
збиток	2095	(--)	(--)
Інші операційні доходи	2120	5869	5034
Адміністративні витрати	2130	(33139)	(26531)
Витрати на збут	2150	(581379)	(446501)
Інші операційні витрати	2180	(22961)	(23455)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	297379	367868
збиток	2195	(--)	(--)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--
Інші фінансові доходи	2220	3503	5477
Інші доходи	2240	19	116
Фінансові витрати	2250	(79520)	(62482)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(3)	(1421)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	221378	309558
збиток	2295	(--)	(--)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-36637	-55849
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	184741	253709
збиток	2355	(--)	(--)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Накопичені курсові різниці	2410	--	--
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	--	--
Інший сукупний дохід	2445	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	--	--
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	184741	253709

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2068674	1944364
Витрати на оплату праці	2505	147942	109285
Відрахування на соціальні заходи	2510	29646	23122
Амортизація	2515	56513	37373
Інші операційні витрати	2520	545613	417387
Разом	2550	2848388	2531531

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	--	--
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	--	--
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	--	--
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	--	--
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

Генеральний директор

_____

(підпис)

Сіренко Олександр Олександрович

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

Каплій Оксана Олександрівна

Підприємство

Товариство з додатковою відповідальністю
"Яготинський маслозавод"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
01.01.2022
00446003

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)

за 2021 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 166 323	3 160 485
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 657 868)	(2 566 752)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	508 455	593 733
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3 332	5 869
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(33 076)	(33 139)
Витрати на збут	2150	(239 378)	(246 123)
Інші операційні витрати	2180	(15 995)	(22 961)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	223 338	297 379
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	2 539	3 503

Інші доходи	2240	24 903	19
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(72 302)	(79 520)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(24 739)	(3)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	153 739	221 378
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-24 192	-36 637
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	129 547	184 741
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	129 547	184 741

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 111 347	2 068 674
Витрати на оплату праці	2505	163 734	147 942
Відрахування на соціальні заходи	2510	35 183	29 646
Амортизація	2515	62 277	56 513
Інші операційні витрати	2520	641 210	545 613
Разом	2550	4 013 751	2 848 388

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник

Косяченко Сергій Олександрович

Головний бухгалтер

Каплій Оксана Олександрівна